

TÉARMAÍ TAGARTHA TIONSCNAMH UIRBEACH EORPACH – GNÍOMHAÍOCHTAÍ NUÁLACHA

AN DARA GLAO AR THOGRAÍ EUI-IA
31/05/2023 – 05/10/2023

31/05/2023



Co-funded by
the European Union



Clár

1. RÉAMHRÁ.....	3
2. ÚDARÁIS INCHÁILITHE – CÉ GUR FÉIDIR IARRATAS A CHUR ISTEACH	4
2.1 AN CHÉAD CATAGÓIR.....	5
2.2 AN DARA CATAGÓIR	6
2.3 AN TRÍÚ CATAGÓIR.....	7
2.4 RIACHTANAIS CHOITEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA INCHÁILITHE	8
3. CUMHDACH TÉAMACH DON DARA GHLAO AR THOGRAÍ EUI-IA	9
3.1 CATHRACHA A GHLASÚ.....	9
SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'CATHRACHA A GHLASÚ'	9
BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA.....	11
LEIDEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA	13
SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHATHÁTHAITHE	14
TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR	14
3.2 TURASÓIREACHT INBHUANAITHE	16
SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'TURASÓIREACHT INBHUANAITHE'	16
BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA.....	18
LEIDEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA	19
SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHATHÁTHAITHE	20
TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR	20
3.3 LEAS A BHAINT AS TALLANN I GCATHRACHA ATÁ AG LAGHDÚ	22
SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'LEAS A BHAINT AS TALLANN I GCATHRACHA ATÁ AG LAGHDÚ'	22
BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA.....	23
LEIDEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA	25
SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHATHÁTHAITHE	27
TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR	27
4. CÉIMEANNA AN TIONSCADAIL	29
5. PRIONSABAIL CISTIÚCHÁIN	31
6. GINIÚINT AGUS FORBAIRT TIONSCADAIL	32
6.1 COMHPHÁIRTÍOCHT	32
6.2 LOIGHIC IDIRGHABHÁLA AGUS PLEAN OIBRE AN TIONSCADAIL	36
6.3 TACAÍOCHT SAINEOLAITHE	37
6.4 AISTRIÚ	38
6.5 CATAGÓIRÍ COSTAIS	40
7. PRÓISEAS IARRATAIS	42

8.	PRÓISEAS ROGHNÚCHÁIN	43
8.1	SEICEÁIL INCHÁILITHEACHTA.....	43
8.2	MEASÚNÚ STRAITÉISEACH	45
8.3	MEASÚNÚ OIBRÍOCHTÚIL	46
8.4	CÓRAS SCÓRÁLA MEASÚNAITHE	47
8.5	CRITÉIR EISIATA D'ÍARRATASÓIRÍ DEONTAIS.....	47
9.	CÉIM TIONSCNAIMH AGUS CONRADH	49
10.	CONAS CÚNAMH A FHÁIL.....	49
11.	EOCHAIRDHÁTAÍ	50

1. RÉAMHRÁ

Is cuid de phacáiste reachtaíochta an Bheartais Comhtháthaithe le haghaidh 2021-2027 é bunú an Tionscnamh Uirbeach Eorpach (a leagtar amach in Airteagal 12 de Rialachán Uimh. 2021/1058 ó Pharlaimint na hEorpa agus ó gComhairle an 24 Meitheamh 2021 faoin gCiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus faoin gCiste Comhtháthaithe¹ - Rialachán CFRE/CC) – uirlis de chuid an Aontais Eorpaigh, comharba an Tionscnamh Gníomhaíochtaí Nuálacha Uirbeacha a cuireadh i bhfeidhm le linn an chlárthréimhse 2014-2020. Is uirlis bhunúsach í an tionscnamh nuálach seo chun tacú le cathracha idir bheag agus mhór, chun cur lena n-acmhainní agus lena gcuid eolais, chun tacú leis an nuálaíocht agus chun réitigh nuálacha inaistrithe agus intomhaiste a fhorbairt do dhúshláin uirbeacha atá bainteach leis an Aontais Eorpaigh (AE). Is é an cuspóir deiridh ná nuálaíochtaí tástáilte a úsáid chun úsáide gnáth-chláir polasaithe Comhtháthaithe a spreagadh i limistéir uirbeacha, go háirithe i limistéir a fhaigheann tacaíocht ón gCiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE) i dtaobh cuspóirí sonracha atá leagtha amach in Airteagal 3 de Rialachán CFRE/CC², agus chun acmhainní nuálaíochta cathracha a threisiú mar thairbhíthe nó idirghabhálaithe i gcomhair na gCistí seo a bhainistiú.

Is é ceann de phríomhchuspóirí an Tionscnaimh Uirbigh Eorpaigh (EUI), Snáitche Gníomhaíochta Nuálacha (EUI-IA) ach go háirithe, ná leanúint ag tacú leis an Tionscnamh Gníomhaíochtaí Uirbeacha Nuálacha trí spás agus acmhainní a chur ar fáil d'údaráis uirbeacha ar fud na hEorpa chun réitigh dána nuálacha ar na dúshláin áitiúla idircheangailte agus casta i réimse na forbraíochta uirbí inbhuanaithe a aithint agus tástáil a dhéanamh orthu (trí treoirthionscadal). Tríd an EUI-IA, beidh an fhéidearthacht ag údaráis uirbeacha tástáil a dhéanamh ar conas a oibríonn smaointe nua neamhchruthaithe ó thaobh na praiticiúlachta de agus conas a fhreagraíonn siad do chastacht an fhíorshaoil. Leanfaidh cathracha comhpháirtithe ó thíortha eile (Comhpháirtithe Aistrithe) próisis agus torthaí na dtástálacha chun tacú le agus cur le hinaistritheacht agus in-mhacashamhailteacht na réitigh nuálacha tástáilte ar fud an AE.

Bacheart go dtapódh údaráis uirbeacha an deis atá á tairiscint ag an EUI-IA chun cuir chuige agus modhanna oibre nuálacha a thriail atá lasmuigh de raon na “gnáth-thionscnaimh” (a d'fhéadfaí a bheith maoinithe ag foinsí “traidisiúnta” maoinithe, lena n-áirítear gnáth-chláir CFRE). Ligeann EUI-IA do chathracha fréamhshamlacha gur féidir a thástáil i bhfíorshuíomhanna uirbeacha a dhéanamh de smaointe uaillmhianacha agus cruthaitheacha. Lena chur ar bhealach eile, féadfaidh an EUI-IA tacaíocht a thabhairt do threoirthionscadail a mbaineann riosca rómhór leo le go maoiníofaí iad ag foinsí traidisiúnta maoinithe, ar choinníoll go bhfuil siad thar a bheith nuálach agus turgnamhach.

¹ Rialachán (AE) 2021/1058 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 faoin gCiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus faoin gCiste Comhtháthaithe: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058> Leagfar amach na cuspóirí CFRE sonracha a dhíreofar orthu i ngach Tionscnamh Uirbeach Eorpach –Gníomhaíochtaí Nuálacha, Glao ar Thograí.

² *Ibidem*.

Roghnaítear tionscadail EUI-IA trí Ghlaonna ar Thograí ar ábhar amháin nó níos mó ábhair arna moladh ag an gCoimisiún Eorpach(CE). Is ionann agus EUR 450 milliún buiséad CFRE ag an EUI, agus tá 75% den bhuiséad sin curtha i leataobh chun tacú leis an Snáithe EUI-IA. Féadfaidh gach tionscadal cómhaoiniú CFRE ar fiú EUR 5 mhilliún a fháil mar uasmhéid agus ní mór an tionscadal a chur i bhfeidhm laistigh d'uastréimhse 3.5 bliana.

Bainistíonn Ard-Stiúrthóireacht an Bheartais Réigiúnaigh agus Uirbigh (DG REGIO) an Choimisiún an EUI faoi bhainistíocht indíreach. D'ainmnigh an Coimisiún an Réigiún *Hauts-de-France* (An Fhrainc) mar Eintiteas ar cuireadh cúram air, i dtaca le cur i bhfeidhm an EUI. Cruthaíodh Ardrúnaíocht Bhuan an EUI chun cabhrú leis an Eintiteas ar cuireadh cúram air agus chun an EUI a bhainistiú ar bhonn laethúil.

Faoi scáth na dTearmaí Tagartha reatha, tugann an tEintiteas ar cuireadh cúram air cuireadh do na húdaráis incháilithe tograí tionscadail a chur isteach i gcreat an dara Ghlaon ar Thograí EUI-IA. Cuireadh buiséad tascach CFRE de EUR 120 milliún i leataobh don Ghairm Tograí seo.

Leagann an doiciméad reatha amach na riachtanais agus an próiseas le leanúint don dara Ghlaon ar Thograí EUI-IA. Ba cheart é a léamh in éineacht leis an treoir EUI-IA, an Doiciméid Oibre Cúirtéise don Fhoirm Iarratais agus doiciméid eile atá foilsithe ar shuíomh an EUI agus a bhaineann leis an nGairm.

2. ÚDARÁIS INCHÁILITHE – CÉ GUR FÉIDIR IARRATAS A CHUR ISTEACH

Féadfaidh na húdaráis seo a leanas iarratas a chur isteach chun tacaíocht a fháil d'fhonn tabhairt faoin EUI-IA:

- **An chéad chatagóir:** Aon údarás d'aonad riaracháin áitiúil a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathair, baile nó bruachbhaile (a dtagann le cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA de *Eurostat*) a bhfuil ar a laghad 50 000 áitritheoir ina gcónaí ann.
- **An dara catagóir:** Cumann nó grúpa údaráis uirbeacha le stádas dleathach mar cheirtleán eagraithe déanta suas d'Aonaid Riaracháin Áitiúla, ina bhfuil cónaí ar fhorhmór (51% ar a laghad) na n-áitritheoirí in Aonaid Riaracháin Áitiúla mar a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathracha, bailte nó bruachbhailte (a dtagann le cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA de *Eurostat*) agus nuair is ionann agus 50 000 áitritheoir ar a laghad an chomhdhaonra iomlán.
- **An tríú catagóir:** Cumann nó grúpa údaráis uirbeacha gan stádas dleathach mar cheirtleán eagraithe, agus gurb Aonaid Riaracháin Áitiúla iad na húdaráis uirbeacha bainteacha go léir (Príomhúdarás uirbeach agus Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe) a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathair, baile nó bruachbhaile (a dtagann le cód 1 DEGURBA

nó cód 2 DEGURBA de *Eurostat*) agus nuair is ionann agus 50 000 áitritheoir ar a laghad an chomhdhaonra iomlán (Príomhúdarás uirbeach agus Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe).

Ní féidir ach údaráis uirbeacha incháilithe amháin mar a shainítear thuas iad Foirm Iarratais a chur isteach i gcreat an chéad Ghlaio ar Thograí EUI-IA.

Tá an sainmhíniú ar Aonaid Riaracháin Áitiúla chomh maith leis an rangú de réir leibhéil uirbithe agus na figiúirí faoi líon na n-áitritheoirí bunaithe ar an eolas a sholáthraítear sa tábla Chomhfhreagrais EUI-IA ("EUI-IA_Call2_Correspondence_table": https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2023-05/EUI-IA_Correspondence_table.xlsx). Úsáidfeadh an tábla seo mar phríomhdhoiciméid tagartha don tSeiceáil Incháilitheachta. Iarrtar ar iarratasóirí féachaint ar an tábla Chomhfhreagrais chun a n-incháilitheacht a dheimhniú agus chun eolas a sholáthar faoi na hAonaid Riaracháin Áitiúla laistigh dá limistéir riaracháin agus faoi na figiúirí maidir le líon na n-áitritheoirí. Moltar go láidir féinmheasúnú incháilitheachta (bunaithe ar an tábla Chomhfhreagrais thuasluaite) a dhéanamh roimh an Fhoirm Iarratais a líonadh isteach. I gcás bearnaí, neamhréireachtaí nó amhrais maidir le léiriú na sonraí atá sa tábla Chomhfhreagrais EUI-IA, moltar d'iarratasóirí dul i dteagmháil leis an Ardrúnaíocht Bhuan roimh an Fhoirm Iarratais a líonadh amach agus a chur isteach. Le linn na nósanna imeachta roghnúcháin, déanfaidh an Ardrúnaíocht Bhuan an tseiceáil incháilitheachta a chur i gcrích bunaithe ar an eolas atá sonraithe san Fhoirm Iarratais amháin. I gcásanna go bhfuil éiginnteacht ann maidir le stádas incháilitheachta an iarratasóra, rachaidh an Ardrúnaíocht Bhuan i gcomhairle le gach páirtí iomchuí, lena n-áirítear *Eurostat*, chun an incháilitheacht a dheimhniú.

2.1 AN CHÉAD CHATAGÓIR

- Bardais/comhairlí cathracha/ceantair gurb ionann a limistéir riaracháin agus Aonad Riaracháin Áitiúil amháin. Sa chás seo rangófar an tAonad Riaracháin Áitiúil mar chathair, baile nó bruachbhaile de réir an leibhéil uirbithe (cód 1 agus/nó 2 sa tábla Chomhfhreagrais – sa cholún Leibhéil Uirbithe) agus 50 000 áitritheoir ar a laghad ann.
- Bardais/comhairlí cathracha/ceantair gurb ionann a limistéir riaracháin agus roinnt Aonad Riaracháin Áitiúil. Is amhlaidh atá sé do bhardais/comhairlí cathracha sa Phortaingéil, in Éirinn, sa Ghréig, i Málta agus sa Laitvia, áiteanna nach ionann an sainmhíniú *Eurostat* do 'Aonad Riaracháin Áitiúil' agus bardais/comhairlí cathracha ach aonaid fho-bhardais (paróistí) nó aonaid staidrimh (toghcheantair). Sa chás seo, ní fhéadfaidh an bardas/comhairle cathrach a bheith incháilithe ach más ionann an daonra iomlán ann agus 50 000 áitritheoir agus má tá cónaí ar an bhformhór (51% de na háitritheoirí ar a laghad) in Aonaid Riaracháin Áitiúla a shainítear mar chathracha, bailte nó bruachbhailte de réir an leibhéil uirbithe (cód 1 agus/nó 2 sa tábla Chomhfhreagrais – sa cholún Leibhéil Uirbithe).

2.2 AN DARA CATAGÓIR

Ceirtleáin eagraithe gur cumann/grúpaí d'údaráis uirbeacha iad a chomhlíonann na critéir seo a leanas:

- Aithnítear go hoifigiúil de réir dlí náisiúnta iad mar leibhéal rialtais áitiúil (atá éagsúil leis an leibhéal réigiúnach agus cúigeach) agus leis an dualgas ar na bardais/comhairlí cathracha dul isteach san eagraíocht fho-bhardais (mar sin de, ní áirítear cumainn dheonacha a bhunaítear le haghaidh sainchuspóir agus/nó do thréimhse teoranta sa chatagóir seo).
- Níl ach bardais/comhairlí cathracha iontu (mar sin de, ní áirítear cumainn atá institiúidí eile ar nós ollscoileanna, comhlachais tráchtála, srl. páirteach iontu sa chatagóir seo).
- Tá inniúlachtaí ar leith acu atá socraithe sa dlí náisiúnta, tarmligthe ag na bardais atá bainteach sna réimsí beartais iomchuí don tionscadal EUI-IA. Iarrtar ar chumainn tagairt sonrach don chreat dleathach náisiúnta a sholáthar. Beidh inniúlachtaí eisiacha ag ceirtleáin eagraithe i dtaobh dearadh agus cur i bhfeidhm réimsí beartais atá iomchuí don tionscadal EUI-IA.
- Struchtúr polaitíochta (le hionadaíocht indíreach ó bhardais bainteach) agus riaracháin (foireann speisialaithe) ar leith a bheith acu.

Samplaí de cheirtleáin eagraithe incháilithe i gcreat an EUI-IA ná:

- An Fhrainc: *Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux* (EPT) agus *Communautés de Communes*.
- An Iodáil: *Città Metropolitane* agus *Unione di Comuni* amháin. Tabhair faoi deara nach bhfuil *Consorzi, Gruppi di Azione Locale* (GAL), *Convenzione dei Comuni* nó aon ceirtleán eagraithe eile nach measann reachtaíocht náisiúnta na hIodáile (*Testo Unico degli Enti Locali*) gur údaráis áitiúla iad incháilithe.
- An Ghearmáin: *Landkreise*.
- An Spáinn: *Mancomunidades* agus *Area Metropolitana Barcelona*. Tabhair faoi deara go meastar gur fhorais cúigí iad "*Diputaciones provinciales*" (rialtas cúigí) agus mar sin de, ní aithnítear mar cheirtleáin eagraithe incháilithe iad.
- An Phortaingéil: *Comunidades Intermunicipales* (CIMS).

Meastar gur cheirtleáin eagraithe iad Grúpaí Eorpacha um Chomhar Críochach (EGTC) a bhfuil comhpháirtíochtaí d'údaráis uirbeacha amháin acu (mar a shainítear thuas) agus a bhfuil inniúlachtaí ar leith acu i dtaobh polasaithe a dhearadh agus a chur i bhfeidhm atá iomchuí don Ghairm EUI-IA. Mar sin, is féidir leo iarratais a chur isteach i gcreat na Gairme Tograí EUI-IA mar Phríomhúdarás Uirbeach nó mar Údarás Uirbeach Comhlachaithe. Ní mheastar gur cheirtleáin eagraithe iad GECCanna a bhfuil comhpháirtíochtaí acu lena n-áirítear eagraíochtaí eile (m.sh.: Ballstáit, údaráis réigiúnacha, cumainn,

ollscoileanna srl.) agus ní féidir leo iarratas a chur isteach mar Phríomhúdarás Uirbeach nó mar Údarás Uirbeach Comhlachaithe ach is féidir leo páirt a ghlacadh sa tionscadal mar Pháirtithe Seachadtaí i dtogra curtha isteach ag údarás uirbeach incháilithe.

I gcreat an EUI-IA, meastar gurb údarás uirbeach aonair iad ceirtleáin eagraithe a dhéanann ionadaíocht do na bardais/comhairlí cathracha bainteacha go léir. Ar an ábhar seo, i dtogra tionscadail curtha isteach ag ceirtleán eagraithe, léireofar é mar Phríomhúdarás Uirbeach. Chun incháilitheacht cheirtleáin eagraithe a dheimhniú, seiceálfaidh an Ardrúnaíocht Bhuan gurb ionann líon na n-áitritheoirí agus 50 000 ar a laghad agus go bhfuil cónaí ar a bhformhór (51% de na háitritheoirí ar a laghad) in Aonaid Riaracháin Áitiúla atá bainteach leis an gceirtleán agus a shainítear mar chathracha, bailte nó bruachbhailte iad de réir an leibhéil uirbithe.

2.3 AN TRÍÚ CATAGÓIR

Féadfaidh aon chumann d'údaráis uirbeacha (cumainn d'údaráis uirbeacha, comhaontuithe críocha, dúichí forbraíochta, srl.) chomh maith le húdaráis uirbeacha aonair gan chomhaontú comhair foirmiúil ach atá toilteanach comhiarratas a dhéanamh iarratas a chur isteach nuair a aithnítear Príomhúdarás Uirbeach i measc na mbardas/gcomhairlí cathracha atá bainteach agus má ainmnítear na cinn eile mar Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe.

Le bheith incháilithe, aithneofar gach údarás uirbeach (Príomhúdaráis Uirbeacha nó Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe) atá bainteach mar Aonaid Riaracháin Áitiúla agus saineofar mar chathracha, bailte nó bruachbhailte iad de réir leibhéil uirbithe *Eurostat* (cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA). I gcás údarás uirbeacha gurb ionann a limistéir riaracháin agus níos mó ná Aonad Riaracháin Áitiúil amháin, tá feidhm ag na rialacha céanna maidir leis an sainmhíniú ar an leibhéal uirbithe mar a leagtar amach i cuid 2.1. Ní gá an ghaolmhaireacht idir an Príomhúdarás Uirbeach agus na húdaráis Uirbeacha Comhlachaithe a chur ar bhonn foirmiúil tráth a cuirtear an Fhoirm Iarratais isteach. Sa chás go bhfaomhtar agus go dtugtar tacaíocht don togra, ní mór an ghaolmhaireacht a chur ar bhonn foirmiúil le Comhaontú Chomhpháirtíochta (Cuirfidh an Ardrúnaíocht Bhuan teimpléad ar fáil don Phríomhúdarás Uirbeach).

Léiríonn taithí roimhe seo go bhfuil baol ann do thionscadail aonair ó chumainn nó grúpála cathracha gan stádas ceirtleáin eagraithe, déanta de níos mó ná 3 údaráis uirbeacha (Príomhúdaráis Uirbeacha agus Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe) nach bhfuil in aice láimhe soiléire a chailleadh agus deacrachtaí a bheith acu torthaí fiúntacha a bhaint amach. Mar sin de, moltar go mbeadh cumainn agus/nó grúpála údaráis uirbeacha (gan stádas ceirtleáin eagraithe) gur mian leo iarratas a chur isteach in aice láimhe agus go gcuirtear teorainn ar líon na n-Údarás Uirbeacha Comhlachaithe bainteacha.

2.4 RIACHTANAIS CHOITEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA INCHÁILITHE

Chomh maith leis na prionsabail a leagtar amach thuas do gach catagóir údarás uirbeach incháilithe, tá feidhm ag na prionsabail seo a leanas do gach údarás uirbeach incháilithe i gcreat an EUI-IA:

- Beidh gach údarás uirbeach lonnaithe i mBallstát AE.
- Ní fhéadfaidh ach údarás uirbeacha incháilithe mar a shainítear thuas Foirm Iarratais a chur isteach i gcreat na Gairme Tograí EUI-IA. Dearbhófar go bhfuil Foirm Iarratais atá curtha isteach ag Páirtí Seachadta neamh-incháilithe.
- Ní féidir údarás uirbeacha (mar a shainítear thuas) a ainmniú i dtogra tionscadail ach mar Phríomhúdarás Uirbeach agus/nó Údarás Uirbeach Comhlachaithe. Ní bhaineann an catagóir Páirtithe Seachadtaí ach le hinstiúidí agus/nó eagraíochtaí nach n-aithnítear mar údarás uirbeacha iad i gcreat an EUI-IA.
- Má tá cuir chuige comhéadain uirbeach-tuaithe nó réimse feidhme de dhíth ag réitigh nuálacha, d'fhéadfaí Aonaid Riaracháin Áitiúla a shainítear mar aonaid tuaithe de réir a leibhéal uirbithe (cód 3 DEGURBA *Eurostat*) a chur san áireamh mar Pháirtithe Seachadtaí. Tabhair faoi deara nach gcuirtear san áireamh líon nan-áitritheoirí chun an tairseach incháilitheachta íosta de 50 000 a shroicheadh. Ní mór an fáth a chuirtear Aonaid Riaracháin Áitiúla a shainítear mar tuaithe san áireamh a chur i láthair agus an t-údar a bhaineann leis a chur in iúl go soiléir ar an bhFoirm Iarratais.
- Ní féidir le húdarás uirbeach nó ceirtleán eagraithe a bheith bainteach ach i dtogra tionscadail amháin i gcreat gach Glao ar Thograí (fiú má chuirtear na tograí tionscadail seo isteach faoi ábhair éagsúla sa Ghlaao ar Thograí céanna). Tá feidhm ag an rial seo freisin i dtaobh Údarás Uirbeacha Comhlachaithe (ní féidir le bardas bheith bainteach ach i dtogra tionscadail amháin cé acu mar Phríomhúdarás Uirbeach nó mar Údarás Uirbeach Comhlachaithe atá sé).
- Ní féidir le húdarás uirbeacha a bhfuil tacaíocht faighte acu cheana i dtionscadal faofa ag an EUI-IA i gcreat Ghlaao ar Thograí roimhe seo Foirm Iarratais nua ar an ábhar céanna a chur isteach ar feadh fhad iomlán an Tionscnaimh.
- Ní mór d'údarás uirbeacha cloí leis na riachtanais le haghaidh eisiaimh ó rochtain ar chistí (tá tuilleadh sonraí ar fáil thíos i Roinn 8.5 "Critéir eisiaimh d'iarratasóirí deontais" agus i dTreoir EUI-IA, Caibidil 3.3 "Critéir eisiaimh d'iarratasóirí deontais").

Ní mheastar gurb Aonaid Riaracháin Áitiúla iad gníomhaireachtaí agus comhlachtaí atá go hiomlán nó i bpáirt faoi úinéireacht an bhardais/na comhairle cathrach, agus mar sin de, ní aithnítear mar cheirtleán eagraithe incháilithe iad. Mar sin féin, is féidir leis na heagraíochtaí seo páirt a ghlacadh sa Chomhpháirtíocht mar Pháirtithe Seachadta (tá tuilleadh eolais faoi ról agus freagrachtaí Páirtithe Seachadta sa Treoir EUI-IA, Caibidil 2.1.2 "Saintréitheacht an Tionscnaimh Uirbigh Eorpaigh – Páirtithe Gníomhaíochta Nuálacha").

I gcás cumainn nó grúpaí údaráis uirbeacha le stádas dleathach mar cheirtleáin eagraithe (an dara catagóir údaráis incháilithe – féach thuas le haghaidh sonraí), tabhair faoi deara go meastar gurb údarás uirbeach aonar an institiúid, na húdaráis uirbeacha bainteacha eile go léir san áireamh, i gcreat an EUI-IA. Mar sin de, liostófar an ceirtleán mar an Phríomhúdarás Uirbeach. I gcás cumainn nó grúpaí údaráis uirbeacha gan stádas dleathach ceirtleáin eagraithe (an tríú catagóir údaráis incháilithe – féach thuas le haghaidh sonraí), iarrtar ar na húdaráis uirbeacha bainteacha bardas amháin a ainmniú mar Phríomhúdarás Uirbeach agus na bardais eile a ainmniú mar Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe.

3. CUMHDACH TÉAMACH DON DARA GHLAO AR THOGRAÍ EUI-IA

Bunaíodh an EUI mar cheann de na huirlisí a chabhraíonn le Clár Oibre Uirbeach don Aontas Eorpach a chur i bhfeidhm – bealach fíorthábhachtach chun an Chairt Nua Leipzig a chur i bhfeidhm. Ag leanúint cur chuige an UIA, eagrófar glaonna EUI-IA ar ábhair leagtha amach ag an gCoimisiún arna dtógáil ar an gCairt Nua Leipzig agus ar thosaíochtaí an Choimisiúin, ag léiriú gné trasearnála, ar nós an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach. Chun inléiteacht na dtionscadal EUI-IA a fheabhsú i dtaobh beartais Comhtháthaithe agus chun cistíocht CFRE a úsáid chun cur leis na tionscadail agus/nó macasamhlú a dhéanamh orthu, leagann na Glaonna ar Thograí EUI-IA amach na cuspóirí sonracha a bhaineann leis an mbeartas Comhtháthaithe ar a bhfuil an Glaoch dírithe. Beidh ar iarratasóirí aird ar leith a thabhairt chun an baint atá ag na réitigh a bheartaíonn siad tástáil a dhéanamh orthu le bheartas Comhtháthaithe i bhfianaise na gcuspoirí sonracha a léirítear. Sonraítear liosta táscairí (i.e. le húsáid agus le monatóireacht a dhéanamh orthu in éineacht le táscairí eile a shocróidh Páirtithe Tionscadail dóibh féin) chun tuiscint na n-iarmhairtí inmhianaithe ag leibhéal an tionscadail a éascú, agus chun torthaí comhiomlánacha ag leibhéal beartais nó leibhéal EUI-IA a chothú.

Don dara Glao ar Thograí, is féidir le hiarratasóirí tograí tionscadail a chur isteach a dhíríonn ar cheann amháin de na trí thopaic: Cathracha a Ghlasú, Turasóireacht Inbhuanaithe, nó Leas a Bhaint as Tallann i gCathracha atá ag laghdú.

3.1 CATHRACHA A GHLASÚ

SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'CATHRACHA A GHLASÚ'

Tá an Eoraip agus an domhan mór ag tabhairt aghaidh ar ghéarchéimeanna atá nasc dlúth eatarthu; an ghéarchéim bithéagsúlachta, an ghéarchéim aeráide, an ghéarchéim truailithe agus an ghéarchéim acmhainní. Cuireann an t-athrú aeráide, agus na triomaigh, tuilte agus tinte fiáine a eascraíonn as, dlús le scrios an domhain nádúrtha. Anuas ar sin, cailliúint dúlra agus úsáid neamh-inbhuanaithe is cúis le

hathrú aeráide³. Bíonn drochthionchar ag an truailliú ar ár sláinte agus ar an gcomhshaol, agus i gcomhthéacs an córas reatha den gheilleagar líneach, cuirtear acmhainní amú atá ganntanas ag baint leo cheana féin. Léiríonn an cliseadh aeráide go bhfuil gníomhaíocht phráinneach de dhíth chun astaíochtaí a laghdú go suntasach agus chun fanacht ar an mbóthar ceart chun teorainn 1.5°C a chur le téamh domhanda. Ag an am céanna, caithfear an t-oiriúnú don athrú aeráide a dhéanamh níos cliste, níos tapúla agus níos córasaí⁴. Anuas ar an athrú aeráide, tá an dúlra ag dul i laghad go tapa de bharr príomhchúiseanna caillteanais bithéagsúlachta eile – athruithe in úsáid talún agus farraige, róshaothrú, truailliú, agus speicis choimhthíocha ionracha.

Tá tionchar díreach ag na géarchéimeanna iolracha seo ar chathracha na hEorpa. Is minic nach spásanna uirbeacha glasa a bhíonn an bua acu san iomaíocht do thalamh toisc go bhfuil an sciar den daonra atá ina gcónaí i limistéir uirbeacha an AE ag ardú de shíor. Tá duine as gach ochtar Eorpach atá ina gcónaí i gcathracha nochta do leibhéil truailléan aeir a sháraíonn moltaí an EDS. Gineann cathracha thart ar 70% de na hastuithe gáis ceaptha teasa dhomhanda. Ina theannta sin, tá cathracha go háirithe i mbaol láidir tionchair an athraithe aeráide, ina measc, tonnta teasa, triomaigh, tuilte agus ganntanas uisce a tharlaíonn níos minice agus a mhaireann níos faide.

Léiríonn cur chuige coiteann i leith dul i ngleic leis na dúshlán bithéagsúlachta, truaillithe, acmhainní agus aeráide an tslí a gcabhraíonn ‘cathracha glasa’ le héiceachórais a thacú agus le hathléimneacht a chothú. Sa chomhthéacs seo, cuireann an bhéim méadaithe ar réitigh i réimse an bhonneagair ghlais agus ghorm⁵ (dá ngairtear bonneagar ‘glas’ anseo feasta) cur chuige éifeachtach agus éifeachtúil ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar na dúshlán seo i gcathracha.

Cé go bhfuil an bonneagar glas tábhachtach, ní leor é amháin chun timpeallacht uirbeach shláintiúil agus ghlas a bhaint amach. Dá bhrí sin, caithfear an bonneagar glas a chothú in earnálacha eile – ní amháin i réimse chosaint na bithéagsúlachta agus chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán na haeráide. Ar an gcaoi chéanna, is coincheap iomlánaíoch é cathracha a ghlasú. Mar sin, tá sé tábhachtach dul i ngleic leis an téama ar bhealach níos comhtháite agus naisc a dhéanamh le sraith níos leithne de réimsí beartais. Ba cheart naisc a fhorbairt idir bonneagar glas agus réimsí beartais eile amhail aeir, uisce agus ithir saor ó thruailliú, soghluaisteacht inbhuanaithe, athchóiriú foirgneamh, fuinneamh, bainistiú uisce, geilleagar ciorclach agus sláinte an phobail.

Cuirfear maoiniú ar fáil faoin topaic ‘Cathracha a Ghlasú’ do thionscadail chun réitigh nuálacha inláimhsithe a thástáil agus a sholáthar ar bhonneagar glas ar fud chathracha na hEorpa chun aghaidh níos fearr a thabhairt ar na dúshlán bithéagsúlachta, truaillithe, acmhainní agus aeráide, lena n-áirítear

³Straitéis Bhithéagsúlachta an AE go dtí 2030 (2022)

⁴Anailís ar Thuarascáil an IPCC (2022), straitéis an AE um an oiriúnú don athrú aeráide (2021)

⁵I Straitéis Bonneagair Ghlais an AE, sainmhínítear bonneagar glas mar líonra pleanáilte straitéiseach de limistéir nádúrtha agus breacnádúrtha le gnéithe comhshaoil eile atá deartha agus bainistithe chun raon leathan seirbhísí éiceachórais a sheachadadh. Clúdaítear spásanna glasa agus gnéithe fisiceacha eile i limistéir thalún (lena n-áirítear cósta) agus muirí. Ar thalamh, baineann bonneagar glas le suíomhanna uirbeacha agus tuaithe. Tá bonneagar gorm cosúil le bonneagar glas ach clúdaítear limistéir nádúrtha agus breacnádúrtha lena n-áirítear éiceachórais uisceacha, limistéir chósta agus mhuirí. Tá tábhacht mhór ag limistéir pheirea-uirbeacha d’fhorbairt bhonneagair glas, agus is féidir coincheap an bhonneagair sin a shaibhriú le réitigh atá bunaithe ar an dúlra.

forbairt sineirgíochta le príomhréimsí beartais eile. Táthar ag súil le go gcuirfidh na réitigh nuálacha a thástálfar mar chuid de na tionscadail mhaoinithe le hinfheistíochtaí sa bheartas Comhtháthaithe maidir leis an aistriú glas agus cóir, agus go mbeidh siad inacmhainne do chách.

Cuireann an topaic 'Cathracha a Ghlasú' le agus tá idirnaisc aige le roinnt beartas agus tionscnamh de chuid an AE lena n-áirítear An Comhaontú Glas don Eoraip, Straitéis Bhithéagsúlachta an AE, Straitéis Foraoiseachta an AE, Straitéis Ithreach an AE agus togra Dlí Athchóirithe Dúlra, Straitéis an AE um an Oiriúnú don Athrú Aeráide, Straitéis Bonneagair Ghlais an AE, Plean Gníomhaíochta AE saor ó Thruailliú, Tionscnamh Bauhaus Eorpach Nua, Straitéis Rabharta Athchóiriúcháin an AE, Tionscnamh Tithíochta Inacmhainne, Creat nua maidir leis an tSoghluaisteacht Eorpach, Misean an AE um Chathracha Aeráid-Neodracha agus Cliste, Misean an AE um Oiriúnú don Athrú Aeráide, Comhpháirtíocht Eorpach a Chuireann Dlús leis an Aistriú Uirbeach mar chuid den Fhís Eorpach, Cúnant na Méaraí don Aeráid agus d'Fhuinneamh, Comhaontú na gCathracha Glasa, Gradam do Phríomhchathair Ghlas na hEorpa agus an Duilleog Ghlas Eorpach, agus Dúshlán na gCathracha Cliste.

Ina theannta sin, cuireann an topaic le agus tá idirnasc aige leis an gClár Oibre Uirbeach do Chomhpháirtíocht Théamach an AE 'Cathracha a Ghlasú'. Díríonn an Chomhpháirtíocht ar bhonneagar glas agus gorm i gcomhthéacs uirbeach agus cruthóidh sí naisc le hearnálacha beartais eile. Tagann an topaic 'Cathracha a Ghlasú' freisin le téama 'Chathair Ghlas' den Chairt Leipzig Nua, a chuireann fíis chun cinn do thodhchaí inbhuanaithe uirbeach san Eoraip, agus béim curtha freisin ar na gnéithe sóisialta agus eacnamaíocha ('an chathair chóir' agus 'an chathair tháirgiúil').

Tá sé mar aidhm ag an gCoimisiún Eorpach punann chothrom tionscadal a bhaint amach a chomhlíonann na caighdeáin cháilíochta is airde agus a léiríonn éagsúlachtaí geografacha, spásúla agus déimeagrafacha na gcathracha Eorpacha. Táthar ag súil go mbeidh tograí tionscadail thar a bheith turgnamhach, agus mar sin ní dócha go mbeidh siad maoinithe ag foinsí maoinithe traidisiúnta nó príomhshrutha.

BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA

Bheadh féidearthachtaí suntasacha i gceist do chathracha má úsáidtear réitigh bhonneagair ghlais chun dul i ngleic leis na dúshláin bhithéagsúlachta, truaillithe, acmhainní agus aeráide. Tagann freagraí nuálacha ar dhúshláin bhithéagsúlachta, truaillithe, acmhainní agus aeráide chun cinn de bharr gníomhaíochtaí nithiúla ar an leibhéal áitiúil. Cothaíonn an topaic 'Cathracha a Ghlasú' nasc idir roinnt údarás, cineálacha tionscnamh agus bearta rialála atá ar an talamh, agus béim ag an topaic ar bhonneagar glas. Tá inniúlacht ar leith ag údaráis uirbeacha chun údaráis agus ranna éagsúla a thabhairt le chéile, agus iad ag triail réitigh nuálacha ar bhonneagar glas nua agus/nó bonneagar glas atá ann cheana. Cuirtear feabhas ar an mbonn eolais don téama dá bharr. Is gnách go mbíonn muinín ag saoránaigh iontu freisin, rud atá bunriachtanach chun go nglacfar le tionscadail bhonneagair ghlais ar an leibhéal áitiúil, go háirithe trí rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara.

Tá naisc doshéanta ann idir dúshláin bithéagsúlachta, truaillithe, acmhainní agus aeráide, agus tá gá le díriú ar réitigh bhonneagair ghlais a réitíonn na dúshláin seo go hiomlánaíoch. Go praiticiúil, áfach, is minic a thugtar aghaidh orthu ina bhfearainn féin. Mar sin, tá deis ann cur chuige iomlánaíoch a chur chun cinn trí réitigh bhonneagair ghlais a thabhairt le chéile sa chomhthéacs uirbeach. Tá deis ann

comhthairbhí breise a bhaint as agus freastal ar mhianta forbartha do chách má déanann údaráis uirbeacha tástáil ar réitigh a thugann aghaidh ar shineirgíochtaí idir cosaint na bithéagsúlachta, cuspóirí saor ó thruailliú agus maolú/oiriúnú don athrú aeráide, agus má chuirtear tionchair shóisialta san áireamh ag an am céanna.

Tá údaráis uirbeacha i riocht maith chun triail a bhaint as réitigh nuálacha chun tairbhí iolracha an bhonneagair ghlais a chur chun tosaigh, agus naisc théamacha a chothú le sraith réimsí beartais níos leithne amhail aeir, uisce agus ithir saor ó thruailliú, soghluaisteacht inbhuanaithe, athchóiriú glas ar fhoirgnimh, aistriú fuinnimh ghlan, bainistiú uisce agus sláinte phoiblí. Ba cheart go ndíreodh tograí tionscadail faoin ábhar seo ar réitigh bhonneagair ghlais le naisc láidre agus soiléire le réimsí beartais eile. Mar shampla, d'fhéadfadh smaointe nuálacha a ndéantar tástáil orthu i gcathracha aghaidh a thabhairt ar mhaolú an athraithe aeráide go díreach trí cheapadh carbóin, nó go hindíreach trí éileamh ar fhuinneamh a laghdú, agus comhthairbhí tábhachtacha a sholáthar amhail truailliú a laghdú, e.g. modhanna soghluaisteachta gníomhacha a bhaineann le bonneagar glas, amhail rothaíocht agus siúil. D'fhéadfadh a leithéid de smaointe tacú le hoiriúnú aon athrú aeráide freisin, e.g. éifeachtaí oileáin teasa i gcathracha a mhaolú, agus díonta glasa agus ballaí glasa a úsáid chun laghdú ar an éileamh le foirgnimh a fhuarú agus a théamh. Ina theannta sin, tá an nasc dearfach idir bonneagar glas agus sláinte an duine léirithe ag go leor staidéir. Trí réitigh nuálacha, d'fhéadfadh údaráis uirbeacha réitigh nua ar shaincheisteanna sláinte poiblí atá éifeachtúil ó thaobh costais de a thástáil. Ina theannta sin, cé go bhféadfadh níos mó acmhainne a bheith ag príomhchathracha agus ag ceirtleáin níos mó chun nuálaíocht cheannródaíoch a ionchorprú ina gcur chuige, lena n-áirítear réitigh nua nár tástáladh riamh san AE, tá nuálaíocht tábhachtach do chathracha de gach méid.

Níor cheart tograí tionscadail a fhorbairt astu féin gan gníomhaíocht mheántéarmach go fadtéarmach atá dírithe ar dhul i ngleic le dúshlán i réimsí na bithéagsúlachta, truaillithe, ganntanas acmhainní agus aeráide a chur san áireamh. Táthar ag súil le go ndéanfar iad dhaingniú mar chuid de na cuir chuige straitéiseacha agus córasacha atá ann cheana maidir le glasú agus/nó neodracht aeráide cathrach. Féadfar iad seo a leanas a áireamh i measc na cuir chuige⁶; straitéisí forbartha uirbí inbhuanaithe an Bheartais Chomhtháthaithe⁷ nó Conarthaí um Chathair Aeráide arna n-ullmhú ag na cathracha a bhfuil baint acu le Misean an AE um Chathracha Aeráid-Neodracha agus Cliste, gníomhaíochtaí de chuid na gcathracha a shínigh nó a thacaíonn le Cairt Mhisin de chuid Mhisean an AE um Oiriúnú don Athrú Aeráide. Déanfar a leithéid de dhaingniú i straitéisí agus pleananna uirbeacha ábhartha a mheas i measúnú straitéiseach na dtograí tionscadail⁸.

⁶Samplaí eiseamláireacha atá ar an liosta de cuir chuige straitéiseacha/córasacha

⁷Airteagal 11 de Rialachán (AE) 2021/1058 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus maidir leis an gCiste Comhtháthaithe

⁸Féach cuid 3.2 de [Threoir EUI-IA d'iarraitasóirí](#) le haghaidh tuilleadh sonraí ar an nós imeachta roghnúcháin

LEIDEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA

Iarrtar ar iarratasóirí na téamaí agus na saincheistean a liostaítear thíos a mheas agus a gcuid tograí tionscadail á n-ullmhú⁹ gan a bheith saintreorach ó thaobh an fhreagra a bhfuiltear ag súil leis. D'fhéadfadh go mbeidh an-éagsúlacht go deo idir na freagraí do chathracha éagsúla i bhfianaise a méid, a saintréithe inmheánacha agus a ndúshláin. Is féidir freisin nasc a dhéanamh idir na bearta tástála agus níos mó ná ceann amháin de na téamaí agus na saincheistean seo, agus moltar go mór é sin a dhéanamh do thopaic an ghlaeo seo.

- **Spásanna glasa uirbeacha a fhorbairt agus a fheabhsú** trí dhíriú ar thionscadail a chuidíonn le stop a chur le caillteanas bithéagsúlachta, le truailliú aeir a laghdú go suntasach agus le dul i ngleic le tonnta teasa, agus a chuidíonn ag an am céanna le cuspóirí aeráide a bhaint amach agus le sláinte na saoránach a fheabhsú.
- **Conairí thaistil glasa a thógáil** laistigh de limistéir uirbeacha agus idir lárionaid uirbeacha agus limistéir pheireua-uirbeacha ag baint úsáid as bonneagar glas. Chuideofaí le truailliú aeir, ithreach agus torann a laghdú. Bhainfí úsáid as intleacht shaorga do na córais bhainistíochta tráchta, agus chuirfí soghluaisteacht uirbeach inbhuanaithe ilmhódach chun cinn, lena n-áirítear modhanna soghluaisteachta gníomhacha amhail rothaíocht. Ag an am céanna, cuideofaí le cuspóirí aeráide a bhaint amach agus le sláinte na saoránach a fheabhsú.
- **Triomaigh agus tuilte a chosc** le tionscadail a dhíríonn ar bhainistiú inbhuanaithe an uisce i gceantair uirbeacha, lena n-áirítear uisce báistí. Bhainfí úsáid as bonneagar glas a chuidíonn le triomaigh agus tuilte a chosc chomh maith le cáilíocht an uisce a fheabhsú. Ag an am céanna, cuideofaí le rioscaí tubaiste agus le tógáil talún a laghdú.
- **Foirgnimh agus na ceantair máguaird a dhearadh agus a athchóiriú le réitigh bunaithe ar an dúlra go háirithe i gceantair atá faoi mhíbhuntáiste sóisialta.** D'fhéadfaí an bonneagar glas agus réitigh bunaithe ar an dúlra a úsáid i ndearadh agus/nó in athchóiriú foirgneamh agus ina gceantair máguaird, lena n-áirítear acmhainní a bhainistiú go héifeachtach agus úsáid a bhaint as ábhar tógála athchúrsáilte. Ba cheart go gcuirfeadh a leithéid de réitigh feabhas ar éifeachtúlacht fuinnimh agus go laghdóidís astaíochtaí gás ceaptha teasa agus truailléain aeir ó fhoirgnimh, go gcuideoidís tuilleadh le cuspóirí aeráide a bhaint amach trí e.g. deiseanna oiriúnú don athrú aeráide agus stórála agus ceapadh carbóin a sholáthar.

Táthar ag súil le go gcabhróidh na leideanna thuas le tograí tionscadail tairbhí iomadúla eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil a chruthú, amhail cur le timpeallacht uirbeach níos sláintiúla agus níos athléimní, samhlacha agus cleachtais gnó nua (e.g. soláthar glas nuálach) a thabhairt isteach chomh maith le cineálacha cur chuige agus uirlisí nua a éascaíonn fothú acmhainneachta i dtreo cathracha níos glaise agus níos inbhuanaithe, a chothaíonn rannpháirtíocht saoránach, agus a chabhraíonn le cleachtais mhaoinithe/bhuiséid na gcathracha a ghlású. I bhfianaise cuspóirí an aistrithe, táthar ag súil go gclúdódh

⁹Síos tríd an doiciméad, úsáidtear an frása 'bonneagar glas' chun tagairt a dhéanamh do bhonneagar glas agus gorm araon

tograí tionscadail ina gcoincheapa bearta a chuireann an t-aistriú fuinnimh ghlais chun cinn agus as a dtiocfaidh laghdú ar spleáchas ar allmhairí breosla (e.g. foinsí fuinnimh in-athnuaite glana neamhdhócháin a thabhairt isteach, gníomhartha praiticiúla chun fuinnimh a chaomhnú). Ar an gcaoi chéanna, táthar ag súil go dtabharfaidh tograí tionscadail bearta isteach a chuireann an t-aistriú go gilleagar ciorclach agus tíosach ar acmhainní chun cinn (e.g. an tsamhail; deisiú, athúsáid agus laghdú a úsáid chun dramhaíl agus truailliú a laghdú).

SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHTHÁTHAITHE

- Cuspóir sonrach 2.1 i dtreo Eoraip níos glaise trí *“éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn agus astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú”,*
- Cuspóir sonrach 2.4 i dtreo Eoraip níos glaise trí *“oiriúnú don athrú aeráide agus toirmeasc rioscaí ó thubaistí agus athléimneacht a chur chun cinn, agus cineálacha cur chuige bunaithe ar éiceachórais á gcur san áireamh;”*
- Cuspóir sonrach 2.5. i dtreo Eoraip níos glaise trí *“rochtain ar uisce agus an bainistiú inbhuanaithe uisce a chur chun cinn”*
- Cuspóir sonrach 2.7 i dtreo Eoraip níos glaise trí *“feabhas a chur ar chosaint an dúlra agus na bithéagsúlachta, bonneagar glas a chur chun cinn go háirithe sa timpeallacht uirbeach, agus truailliú a laghdú”;*
- Cuspóir sonrach 2.8 i dtreo Eoraip níos glaise trí *“soghluaisteacht uirbeach ilmhódach inbhuanaithe a chur chun cinn, mar chuid den aistriú chuig gilleagar carbóin glan-nialasach;*
- Cuspóir sonrach 5.1 i dtreo Eoraip atá níos gaire do na saoránaigh tríd *“an fhorbairt shóisialta, eacnamaíoch agus chomhshaoil comhtháite agus cuimsitheach a chothú agus an cultúr, an oidhreacht nádúrtha, an turasóireacht inbhuanaithe agus an tslándáil i limistéir uirbeacha a chothú”;*

TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR

I measc critéir eile, déanfar tograí tionscadail a mheas bunaithe ar a gcumas torthaí inchreidte a bhaint amach agus ar fhóntacht na modheolaíochta na torthaí sin a thomhas.

I gcomhthéacs an ábhair reatha go háirithe, iarrtar ar údaráis uirbeacha tacar táscairí a leagadh amach a léiríonn na cuspóirí bithéagsúlachta agus aeráide idirnasctha ar bhealach comhtháite agus a nascann an bonneagar glas le beartais earnálacha.

Ina n-iarratas, féadfaidh údaráis uirbeacha tagairt a dhéanamh d’aon cheann de na táscairí sa liosta thíos, nuair a thagann sé le smaointe an tionscadail. Ní liosta saintreorach ná uileghabhálach atá ann. Áirítear táscairí nach mbaineann go sonrach leis an ábhar ‘Cathracha a Ghlasú’ ach a d’fhéadfadh a bheith áisiúil chun torthaí inláimhsithe a chur in iúl. Ba cheart a leithéid de tháscairí a úsáid in éineacht le táscairí atá ábhartha don tionscadal sonrach.

Tá saorchead ag údaráis uirbeacha táscairí a bhaineann lena dtionscadail go sonrach a shainiú iad féin, agus na táscairí thíos á gcur san áireamh, chun na hathruithe a d'fhéadfadh a dtionscadail a chur i gcrích a léiriú ar an mbealach is soiléire agus is diongbháilte.

Táscairí aschuir

- Táirgí agus seirbhísí nua a cruthaíodh (*aonad tomhais* : táirgí/seirbhísí nua);
- Bonneagar dá dtugtar tacaíocht (nua, athchóirithe nó nuachóirithe) (*aonad tomhais*: bonneagair dá dtugtar tacaíocht);
- Trealamh nua a cruthaíodh agus/nó dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : trealamh nua);
- Daoine dá dtugtar tacaíocht (faoi oiliúint, faoi bhreiseoilíúint, tionlacain nó cúnamh curtha ar fáil) (*aonad tomhais* : daoine);
- Teaghaisí le feidhmíocht fuinnimh feabhsaithe (*aonad tomhais*: teaghaisí);
- Foirgnimh phoiblí le feidhmíocht fuinnimh feabhsaithe (*aonad tomhais*: méadair cearnacha);
- Cosaint feadh an chósta, ar bhruach abhann, ar bhruach locha agus cosaint ar sciorradh talún nuathógtha nó dhaingnithe chun daoine, sócmhainní agus an comhshaol nádúrtha a chosaint (*aonad tomhais*: heicteár);
- Bonneagar glas arna thógáil chun oiriúnú don athrú aeráide (*aonad tomhais*: heicteár);
- Achar dromchla an bhonneagair ghlais dá dtugtar tacaíocht i gceantair uirbeacha (*aonad tomhais* : méadar cearnach);
- Achar dromchla na talún athshlánaithe dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : heicteár);
- Córais chun monatóireacht a dhéanamh ar thruailliú aeir arna suiteáil (*aonad tomhais*: líon na gcóras¹⁰);
- Geallsealbhóirí a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme an tionscadail (*aonad tomhais* : líon na ngeallsealbhóirí bainteacha);
- Saoránaigh a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme an tionscadail; (*aonad tomhais*: líon na ndaoine bainteacha);

¹⁰Comhlíonfaidh na stáisiúin tomhais na ceanglais cháilíochta a leagtar amach i reachtaíocht Eorpach um Aer Glana, eadhon 2008/50 agus 2004/107, agus tuairisceofar iad go cuí don Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil i gcomhréir le Cinneadh 2011/850.

- Spás oscailte atá cruthaithe nó athshlánaithe i limistéir uirbeacha (*aonad tomhais*: méadar cearnach);
- Spásanna uirbeacha curtha ar fáil do dhaoine, limistéir ghlasa inrochtana le haghaidh spóirt agus gníomhaíochtaí áineasa (*aonad tomhais*: heicteár).

Táscairí toraidh

- Poist arna gcruthú in eintitis dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : coibhéisí lánaimseartha bliantúla);
- Úsáideoirí seirbhísí, táirgí agus próisis dhigiteacha nua agus uasghrádaithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- An laghdú a tháinig ar an tomhaltas iomlán fuinnimh bhliantúil (*aonad tomhais*: céatadán den laghdú i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin);
- Astuithe ceaptha teasa measta (*aonad tomhais* : tona CO₂eq/bliain);
- Feabhas ar cháilíocht an aeir (*aonad tomhais*: tiúchan mínábhair cáithníníeach (PM_{2.5}) ;
- Talamh athshlánaithe arna úsáid le haghaidh limistéir ghlasa agus bithéagsúlacht chosanta (*aonad tomhais* : heicteár);
- Méadú ar an daonra a úsáideann roghanna do shoghluaisteacht ghníomhach (*aonad tomhais* : céatadán den daonra áitiúil);
- An daonra a bhaineann tairbhe as bearta cosanta ar thuilte (*aonad tomhais*: céatadán den daonra áitiúil atá faoi chosaint);
- An daonra a bhaineann tairbhe as bearta cosanta ar thubaistí nádúrtha a bhaineann leis an aeráid (seachas tuilte agus falscaithe) (*aonad tomhais*: céatadán den daonra áitiúil atá faoi chosaint);
- Leibhéal na rannpháirtíochta a baineadh amach i measc na pobail áitiúla (faisnéis, comhairliúchán, comhchruthú, comhchinnteoireacht) (*aonad tomhais*: céatadán den daonra áitiúil a bhí páirteach).

3.2 TURASOIREACHT INBHUANAITHE

SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'TURASÓIREACHT INBHUANAITHE'

Is earnáil bhríomhar í an turasóireacht san Eoraip. Roimh an ngéarchéim COVID-19, b'ionann ioncam na hearnála agus beagnach 10% de OTI an AE. Ba san earnáil turasóireachta a bhí beagnach 12%

d'fhostaíocht iomlán an AE. Mar sin, tá an-tóir ar an AE mar cheann scríbe turasóireachta. Cuireann an turasóireacht go mór leis an mbonn socheacnamaíoch i go leor réigiúin agus cathracha fud fad an AE. Cuirtear poist agus ioncaim ar fáil, go háirithe i réigiúin nach bhfuil foinsí fostaíochta eile ann agus do dhaoine ar bheagán oiliúna. Ina theannta sin, is féidir le turasóireacht a bheith ina uirlis chumhachtach chun dul i ngleic le meath eacnamaíoch, dífhostaíocht agus dídhaonrú na gceantar cinn scríbe. Spreagann an turasóireacht feabhas ar bhonneagar poiblí agus ar sheirbhísí, cuireann sí le luach oidhreachta nádúrtha agus cultúrtha, agus cuireann sí an claochlú digiteach agus an claochlú glas chun cinn feadh an tslabhra luacha.

An phaindéim COVID-19 ba chúis le géarchéim nach bhfaca tionscal na turasóireachta agus a cinn scríbe a samhail riamh roimhe, rud a léirigh leochaileacht na hearnála i leith suaití inmheánacha agus seachtracha. Is iad na réigiúin a bhí ag brath ar an earnáil is mó a bhí thíos leis an gcaillteanas ioncaim. Cuireadh na milliúin post i mbaol¹¹ agus tháinig lagú ar chumas na hearnála athrú ó bhonn. Tá cumas athléimneachta agus infheistíochta na hearnála imithe i léig toisc an phaindéim, agus meastar go bhfuil an bhearna infheistíochta is airde le feiceáil in earnáil na turasóireachta thar aon tionsclaíocht go léir. Anuas ar an gcaillteanas ioncaim, dúshlán eile is ea an ganntanas oibrithe oile san earnáil a chuaigh in olcas mar thoradh ar an bpaindéim. Tá tionchar suntasach freisin ag an gcúlú eacnamaíochta reatha agus ag an ngéarchéim fuinnimh, a d'eascair as cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine, ar ghnólaigh turasóireachta, go háirithe ar FBManna.

Chomh maith le freagairt láithreach i gcás géarchéime a chur ar fáil atá bunaithe go príomha ar scéimeanna fostaíochta gearrthéarmacha agus tacaíocht leachtacha do FBManna, tá sé mar aidhm ag an bpróiseas téarnaimh iomaíochas, inbhuanaitheacht agus athléimneacht fhadtéarmach na hearnála a chinntiú i leith suaití reatha agus sa todhcháí. Tá gá leis na bearta níos fadtéarmaí seo chun an Eoraip a choinneáil mar cheann scríbe ceannródaíoch domhanda ó thaobh cáilíochta, inbhuanaitheachta, cuimsitheachta agus nuálaíochta de agus chun inbhuanaitheacht shóisialta agus chomhshaoil agus ardcháilíocht saoil a chinntiú i gcathracha, bailte agus réigiúin turasóireachta. I gceantair áirithe, bíonn tionchar ag deacrachtaí ar nós ardleibhéal coigeartaithe séasúracha agus dáileadh geografach éagothrom i gceann scríbe áirithe ar luaineacht ioncaim, fostaíochta agus an méid a bhaintear úsáid as bonneagar, seirbhísí agus acmhainní. D'fhéadfadh go mbeadh drochthionchar ag na deacrachtaí seo ar an bpobal óstach, ar an aeráid agus comhshaoil, agus ar ghnólaigh na hearnála. Áfach, cuireann ionchais agus éilimh na dtomhaltóirí, atá ag athrú go tapa, chomh maith le hullmhacht na ngnólaigh athrú ó bhonn, deis ar fáil freisin bogadh i dtreo earnáil atá níos inbhuanaithe, níos digití agus níos cuimsithí.

Ba cheart do ghnólaigh agus do chinn scríbe turasóireachta dul i mbun gnímh ar son na haeráide. Áirítear an méid seo a leanas i measc na samplaí den ghníomhaíocht seo; múnlaí ciorclaíochta a chur i bhfeidhm, lorg comhshaoil a laghdú, oiriúnú don athrú aeráide a chur chun cinn agus scéimeanna inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm. Tá seirbhísí turasóireachta atá bunaithe ar shonraí agus méadú na n-acmhainní digiteacha atá ag FBManna riachtanach do ghnólaigh iomaíocha. Ba chóir ceisteanna

¹¹UNWTO (2020), '[Baraiméadar Turasóireachta Domhanda](#)', Imleabhar 18, Eagrán 6, Deireadh Fómhair 2020,

breise ar nós comhdheiseanna, inrochtaineacht, inacmhainneacht agus tionchar dearfach a chruthú ar phobail áitiúla a chur san áireamh agus gné shóisialta na hearnála á mhúnlú.

Tacaíonn an Coimisiún leis an aistriú glas, leis an aistriú digiteach agus le hathléimneacht earnáil na turasóireachta san fhadtéarma, mar a thuairiscítear sa [Chonair Aistrithe don Turasóireacht](#). I ndiaidh na próisis chomhchruthaithe, d'fhoilsigh an Coimisiún an treochlár straitéiseach seo don earnáil ag tús 2022. Déanann an treochlár cur síos ar na bearta agus ar na haschuir atá de dhíth chun dlús a chur leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach agus chun feabhas a chur ar athléimneacht earnáil na turasóireachta. Tugtar cuireadh freisin do pháirtithe leasmhara na turasóireachta ról a ghlacadh sa tionscnamh. Ag cur leis an treochlár, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh conclúidí ina leagtar amach an [Clár Oibre Eorpach don Turasóireacht 2030](#) agus plean oibre ilbhliantúil an AE a ghabhann leis chun tacú leis na Ballstáit, le húdaráis phoiblí agus le geallsealbhóirí ábhartha.

Tionscnaimh bheartais eile de chuid an AE atá tábhacht ar leith ag baint leo maidir le hiomaíochas turasóireachta a chur chun cinn ná an [Comhaontú Glas don Eoraip](#), an [Comhshocrú um Scileanna an AE agus an Straitéis Eorpach maidir le Sonraí](#).

Go dtí seo, cuirtear tacaíocht ar fáil do réigiúin na hEorpa trí Bheartas Comhtháthaithe an AE, agus Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa go háirithe, chun luach a chur le sócmhainní geografacha agus leis an oidhreacht chultúrtha agus stairiúil. Cuirtear tacaíocht éifeachtach agus inbhuanaithe ar fáil don turasóireacht freisin. Sa chlárthréimhse 2021-2027, tá an Beartas Comhtháthaithe fós ag cur raon leathan tacaíochta ar fáil don turasóireacht inbhuanaithe, chomh maith le deis tacú leis an gclaoclú digiteach agus glas. Ar an mbealach seo, cuirtear le hathléimneacht agus le hinbhuanaitheacht fhadtéarmach na hearnála faoi na Cuspóirí uile an Bheartais i bhfianaise na Conaire Aistrithe don Turasóireacht, agus tugadh isteach cuspóir sonracha a bhaineann go háirithe leis an turasóireacht (féach thíos).

Ina theannta sin, cuireann an topaic le agus tá idirnasc aige leis an gClár Oibre Uirbeach do Chomhpháirtíocht Théamach an AE 'Turasóireacht Inbhuanaithe'. Díríonn an Chomhpháirtíocht ar shaincheisteanna a bhaineann le turasóireacht i gcathracha atá lárnach d'fhorbairt inbhuanaithe an gheilleagair uirbeach.

Tá sé mar aidhm ag an gCoimisiún Eorpach punann chothrom tionscadal a bhaint amach a chomhlíonann na caighdeáin cháilíochta is airde agus a léiríonn éagsúlachtaí geografacha, spásúla agus déimeagrafacha na gcathracha Eorpacha. Táthar ag súil go mbeidh tograí tionscadail thar a bheith turgnamhach, agus mar sin ní dócha go mbeidh siad maoinithe ag foinsí maoinithe traidisiúnta nó príomhshrutha.

BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA

D'fhéadfadh le turasóireacht uirbeach inbhuanaithe dlús a chur le forbairt áitiúil, ag rannchuidiú leis na Spriocanna Domhanda um Fhorbairt Inbhuanaithe uile de chuid na NA; cruthú post a chothú, cur le fás inbhuanaithe agus cuimsitheach, infheistíochtaí a tharraingt isteach agus cleachtais nuálacha agus níos glaise a chur chun cinn, gan ach cúpla sampla a lua. Léiríonn ranníocaíochtaí dá leithéid an chaoi a

bhforbraíonn agus a gcuireann cathair í féin i láthair agus cuirtear feabhas ar choinníollacha do chónaitheoirí agus do chuairoteoirí araon.

Mar sin féin, ní hamháin go bhfuil sé de chúram ag údaráis uirbeacha aghaidh a thabhairt ar thionchar COVID-19 san earnáil agus ar na hathruithe struchtúracha i dtreo samhlacha turasóireachta níos inbhuanaithe ach tá dúshlán ar leith rompu i gcomhthéacs na turasóireachta uirbí inbhuanaithe, amhail cothromaíocht idir riachtanais cuairteoirí agus cónaitheoirí a bhaint amach, plódú sreafaí turasóireachta i gcathracha, inrochtaineacht ar spásanna agus seirbhísí poiblí, agus na dúshlán chomhshaoil agus shóisialta ar leith a eascraíonn as an “ró-thurasóireacht”. Athraíonn na dúshlán seo de réir mhéid na cathrach agus a suíomh sa timpeallacht thionsclaíoch. Bíonn tionchar ag na dúshlán seo ar an gcathair agus ar na naisc atá ann (iompar, seirbhísí poiblí, cultúr, comhtháthú gréasáin) leis an gceantar máguaird. Ina theannta sin, cé go bhféadfadh go bhfuil níos mó acmhainneachta ná riamh ag príomhchathracha agus ag ceirtleáin uirbeacha nuálaíocht cheannródaíoch a úsáid ina gcur chuige, lena n-áirítear réitigh nua nár tástáladh riamh san AE, tá an nuálaíocht tábhachtach do chathracha de gach méid.

Ní gá go mbeadh straitéisí inbhuanaithe turasóireachta i lárionaid uirbeacha srianta don chathair féin amháin ach féadfaidh siad naisc a chothú go gníomhach le ceantair agus bailte máguaird níos lú. Ar an mbealach sin, laghdaítear an brú atá ar na lárionaid uirbeacha agus cruthaítear níos mó deiseanna don réigiún ina iomláine. Mar sin féin, tá riocht uathúil ag cathracha laistigh de thimpeallacht na turasóireachta. Is féidir leo creataí beartais agus reachtaíochta níos leithne a chur i bhfeidhm chun téarnamh agus claochlú na hearnála turasóireachta a bhogadh i dtreo samhlacha níos inbhuanaithe agus níos athléimní. Ar lámh amháin, córais turasóireachta uathúla atá i gcathracha mar cheann scríbe turasóireachta iontu féin agus tugann siad le chéile líonra de pháirtithe leasmhara turasóireachta, roinnt nithe is díol spéise agus cineálacha éagsúla cuairteoirí laistigh de limistéar measartha beag. Ar an lámh eile, is féidir le húdaráis uirbeacha cur le beartais turasóireachta agus leis an timpeallacht rialála atá ann cheana trí bheartais turasóireachta áitbhunaithe a chur i bhfeidhm a thagann le fis fhoriomlán d’fhorbairt uirbeach. Trí réitigh uathúla agus beartais chuimsitheacha a thabhairt isteach chun turasóireacht inbhuanaithe a chur chun cinn agus a bhainistiú, is féidir le cathracha dea-shampla a léiriú do bhailte, sráidbhailte agus réigiúin níos lú atá ag brath níos mó ar thurasóireacht dá ngeilleagair, go háirithe maidir le róspleáchas ar earnáil aonair a laghdú agus gníomhaíochtaí eacnamaíocha turasóireachta a chomhcheangal le hinfheistíochtaí eile agus le hiarrachtaí cruthú post ar mhaithe le héagsúlú go hearnálacha eile.

LEIDEANNA D’ÚDARÁIS UIRBEACHA

Iarrtar ar iarratasóirí na téamaí agus na saincheisteanna a liostaítear thíos a mheas agus a gcuid tograí tionscadail á n-ullmhú gan a bheith saintreorach ó thaobh an fhreagra a bhfuiltear ag súil leis. D’fhéadfadh go mbeidh an-éagsúlacht go deo idir na freagraí do chathracha éagsúla i bhfianaise a méid, a saintréithe inmheánacha agus a ndúshlán. Is féidir freisin nasc a dhéanamh idir na bearta tástála agus níos mó ná ceann amháin de na téamaí agus na saincheisteanna seo, agus moltar go mór é sin a dhéanamh do thopaic an ghlaio seo.

- An táirge turasóireachta a éagsúlú i dtreo cineálacha éagsúla turasóireachta cliste, inbhuanaithe agus inrochtana, digitíú a dhéanamh ar sheirbhísí turasóireachta, an fhor-rochtain geografach agus séasúrach a leathnú le haghaidh timthriall bliantúil eacnamaíoch agus cultúrtha níos

cothroime, freastal ar raon níos leithne cineálacha cuairteoirí, agus cur le slite beatha na bpobal áitiúil ;

- Dlús a chur le claochlú glas agus digiteach na hearnála turasóireachta sa chomhthéacs uirbeach, lena n-áirítear an t-aistriú i dtreo an gheilleagair chiorclaigh, samhlacha gnó na turasóireachta cliste, agus oiriúnú don athrú aeráide, i ndlúthchomhar le deiseanna digiteacha agus glasa breisoiliúna agus athoiliúna, le scileanna agus cáilíochtaí iomchuí atá tóir orthu sa turasóireacht;
- An turasóireacht a úsáid chun cuimsiú sóisialta agus nuálaíocht a chothú, lena n-áirítear trí thacú le bearta inrochtaineachta agus inacmhainneachta, agus le fiontair turasóireachta an gheilleagair shóisialta a éascaíonn cruthú post athléimneach agus inbhuanaithe le béim áirithe ar chuimsiú grúpaí leochaileacha agus imeallaithe ;
- Samhlacha margaíochta ceann scríbe nuálacha atá bunaithe ar shonraí fíor-ama shreibhe turasóireachta, go háirithe d'fhonn aghaidh a thabhairt ar phlódú i suíomhanna turasóireachta agus cur chuige níos cothroime agus níos dáilte a bhaint amach, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as ardáin dhigiteacha chomhoibríocha agus bealaí turasóireachta uirbeacha nuálacha, inbhuanaithe agus cuimsitheacha ;
- Ról na gcathracha mar thairseach don turasóireacht i gcoitinne a neartú, go háirithe sna réigiúin is lú aithne a bhfuil acmhainneacht ard turasóireachta acu, trí naisc uirbeacha-tuaithe a chothú i gcomhthéacs na turasóireachta , lena n-áirítear trí leas a bhaint as sócmhainní cultúrtha agus suíomhanna oidhreacht a atá gar d'ionaid uirbeacha agus na ceantair máguaird ;
- Samhlacha nua do rialachais turasóireachta, lena n-áirítear uirlisí rannpháirtíochta agus comhoibríocha a chuireann le rannpháirteachas áitiúil agus le rannpháirteachas na bpáirtithe leasmhara, bearta bainistithe géarchéime, sásraí nuálacha bailithe sonraí, córais chun an brú ar acmhainní poiblí agus seirbhísí poiblí a bhainistiú, agus bearta lena dtugtar aghaidh ar riachtanais shóisialta agus tithíochta agus ar chostas agus ar cháilíocht cúinsí maireachtála.

SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHTHÁTHAITHE

- Cuspóir sonrach 4.6 i dtreo Eoraip níos sóisialta agus níos cuimsithí trí “cur le ról an chultúir agus na turasóireachta inbhuanaithe san fhorbairt eacnamaíoch, sa chuimsiú sóisialta agus sa nuálaíocht shóisialta;
- Cuspóir sonrach 5.1 i dtreo Eoraip atá níos gaire do na saoránaigh tríd *“an fhorbairt shóisialta, eacnamaíoch agus chomhshaoil comhtháite agus cuimsitheach a chothú agus an cultúr, an oidhreacht nádúrtha, an turasóireacht inbhuanaithe agus an tslándáil i limistéir uirbeacha a chothú”*;

TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR

I measc critéir eile, déanfar tograí tionscadail a mheas bunaithe ar a gcumas torthaí inchreidte a bhaint amach agus ar fhóntacht na modheolaíochta na torthaí sin a thomhas.

Ina n-iaratas, féadfaidh údaráis uirbeacha tagairt a dhéanamh d'aon cheann de na táscairí sa liosta thíos, nuair a thagann sé le smaointe an tionscadail. Ní liosta saintreorach ná uileghabhálach atá ann. Áirítear táscairí nach mbaineann go sonrach leis an ábhar 'Turasóireacht Inbhuanaithe' ach a d'fhéadfadh a bheith áisiúil chun torthaí inláimhsithe a chur in iúl. Ba cheart a leithéid de tháscairí a úsáid in éineacht le táscairí atá ábhartha don tionscadal sonrach.

Tá saorchead ag údaráis uirbeacha táscairí a bhaineann lena dtionscadail go sonrach a shainiú iad féin, agus na táscairí thíos á gcur san áireamh, chun na hathruithe a d'fhéadfadh a dtionscadail a chur i gcrích a léiriú ar an mbealach is soiléire agus is diongbháilte.

Táscairí aschuir

- Líon na suíomhanna cultúir agus turasóireachta dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : suíomhanna cultúir agus turasóireachta)
- Fiontair dá dtugtar tacaíocht (astu sin: micrifhiontair, fiontair bheaga, fiontair mheánmhéide agus fiontair mhóra) (*aonad tomhais* : fiontair)
- Eagraíochtaí margaíochta ceann scríbe dá dtugtar tacaíocht (*tomhas aonad*: eagraíochtaí)
- Luach na seirbhísí, na dtáirgí agus na bpróiseas digiteacha arna bhforbairt le haghaidh fiontar (*aonad tomhais* : euro)
- Bonneagar dá dtugtar tacaíocht (nua, athchóirithe nó nuachóirithe) (*aonad tomhais*: bonneagair dá dtugtar tacaíocht);
- Trealamh nua a cruthaíodh agus/nó dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : trealamh nua);
- (Daonra arna chumhdach ag tionscadail faoi chuimsiú gníomhaíochtaí comhtháite maidir le cuimsiú socheacnamaíoch pobal imeallaithe, teaghlach ar ioncam íseal agus grúpaí faoi mhíbhuntáiste (*aonad tomhais* : daoine);
- Rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí comhpháirteacha lena gcuirtear comhionannas inscne, comhionannas deiseanna agus cuimsiú sóisialta chun cinn (*aonad tomhais* : rannpháirtíochtaí);
- Daoine dá dtugtar tacaíocht (faoi oiliúint, faoi bhreisoiliúint, tionlacain nó cúnamh curtha ar fáil) (*aonad tomhais* : daoine);
- Geallsealbhóirí a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme an tionscadail (*aonad tomhais* : líon na ngeallsealbhóirí bainteacha);

Táscairí toraidh

- Cuairteoirí chuig na suíomhanna cultúir agus turasóireachta dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais*: cuairteoirí / bliain);

- Céatadán de na nithe is díol spéise do chuairoteoirí atá inrochtana do dhaoine faoi mhíchumas agus/nó atá rannpháirteach i scéimeanna aitheanta inrochtaineachta (*aonad tomhais*: céatadán na nithe is díol spéise inrochtana);
- Poist arna gcruthú in eintitis dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : coibhéisí lánaimseartha bliantúla);
- FBManna a bhfuil nuálaíocht táirgí, nuálaíocht próiseas, nuálaíocht margaíochta nó nuálaíocht eagrúcháin á dtabhairt isteach acu (*aonad tomhais*: fiontair);
- Fiontair nua ar marthain sa mhargadh (*aonad tomhais*: fiontair);
- Líon na bhfiontar dá dtugtar tacaíocht chun clárú leis an Scéim um Bainistíocht agus Iniúchadh Comhshaoil EMAS (*aonad tomhais* : fiontair);
- Líon na bhfiontar dá dtugtar tacaíocht chun iarratas a dhéanamh ar Éicilipéad an AE nó ar éicilipéid eile de chineál I ISO 140024 nó ar lipéid dheonacha choibhéiseacha, atá neamhspleách, bunaithe ar ilchritéir agus arna bhfóru ag tríú páirtí (*aonad tomhais* : *fiontair*);
- FBManna atá rannpháirteach i ngníomhaíochtaí rialachais ceann scríbe (*aonad tomhais*: rannpháirtíochtaí);
- Úsáideoirí seirbhísí, táirgí agus próisis dhigiteacha nua agus uasghrádaithe (*aonad tomhais* : úsáideoirí/bliain);
- Leibhéal na rannpháirtíochta a baineadh amach i measc na pobail áitiúla (faisnéis, comhairliúcháin, comhchruthú, comhchinnteoireacht) (*aonad tomhais*: céatadán den daonra áitiúil a bhí páirteach).

3.3 LEAS A BHAINT AS TALLANN I GCATHRACHA ATÁ AG LAGHDÚ

SAINMHÍNIÚ FORIOMLÁN AGUS COMHTHÉACS AN ÁBHAIR 'LEAS A BHAINT AS TALANN I GCATHRACHA ATÁ AG LAGHDÚ'

Tá athrú ag teacht ar ionchais fáis agus forbartha críochach an Aontais Eorpaigh de bharr treochtaí déimeagrafacha le blianta beaga anuas, go háirithe aosú, rátaí breithe atá ag laghdú agus nach féidir le rátaí imirce cúiteamh a dhéanamh orthu. Cé go bhfuil laghdú ag teacht ar an daonra in aois oibre i réigiúin uile an AE, tá tionchar níos mó ag an laghdú seo ar roinnt réigiún ná ar réigiúin eile.

Sa [Teachtaireacht 'Leas a bhaint as tallann i réigiúin na hEorpa'](#) a foilsíodh an 17 Eanáir 2023, aithníonn an Coimisiún Eorpach 82 réigiún i 16 Bhallstát, arb ionann iad agus beagnach 30% de dhaoine an AE. Is iad na réigiúin seo is mó a mbíonn tionchar ag an laghdú ar an daonra in aois oibre orthu. Anuas ar seo,

éiríonn le sciar íseal den daonra céim tríú leibhéal a bhaint amach , agus tá rátaí arda glan-imirce amach san aoisghrúpa 15-39 bliain d'aois.

Tá na réigiúin sin i **ngaiste forbartha tallainne**, nó tá baol ann go mbeidh gaiste forbartha tallainne ann a d'fhéadfadh a ndúshláin struchtúracha ar leith a ghéarú (e.g. neamhéifeachtúlacht sa mhargadh saothair, éagsúlú eacnamaíoch teoranta nó róspleáchas ar earnálacha atá ag meath, feidhmíocht nuálaíochta íseal a laghdaíonn an t-éileamh ar oibrithe ardoilte, drochthorthaí sóisialta agus rochtain níos srianta ar sheirbhísí riachtanacha) Cuireann seo isteach go mór ar a n-acmhainneacht fáis inbhuanaithe agus tarraingteachta. Mura dtugtar aghaidh ar an bpróiseas seo, cuirfear leis na héagothromaíochtaí críochacha agus tiocfaidh éagothromaíochtaí nua chun cinn. Mar aon le seo, braithfidh na háitritheoirí agus na pobail sna réigiúin seo gur fágadh ar lár iad.

Mar a léirítear sa Teachtaireacht, beidh raon leathan ionstraimí agus beartais de chuid an AE atá ann cheana agus a thacaíonn le hathbheochan eacnamaíoch agus le forbairt na scileanna cuí chun gníomhaíochtaí a bhfuil ardacmhainn acu a mhealladh riachtanach chun dul i ngleic leis na dúshláin seo. Tá sásra tiomnaithe chun tallann a spreagadh curtha ar bun. **Ar ndóigh, beidh an beartas comhtháthaithe ar thús cadhnaíochta** sna hiarrachtaí comhordaithe seo trí chuidiú le réigiúin feabhas a chur ar a dtarraingteacht do lucht tréitheach, trína ngeilleagair a éagsúlú, trí inrochtaineacht ar sheirbhísí a uasghrádú, trí fheabhas a chur ar éifeachtúlacht na riaracháin phoiblí agus trí straitéisí áitiúla tiomnaithe a úsáid chun rannpháirtíocht údarás áitiúil agus réigiúnach a chinntiú.

Sa chomhthéacs seo, is cuid den sásra chun tallann a spreagadh é an tionscnamh uirbeach Eorpach (EUI) sa ghlaó nua seo ar thograí maidir le gníomhaíochtaí nuálacha chun tacú le cathracha sna réigiúin thuasluaite ach go háirithe **réitigh nua a thástáil chun tallann a mhealladh agus a choinneáil**. Tá sé i gceist ag an nglao treoirthionscadail áitbhunaithe agus comhtháite a aithint, i.e. pobail áitiúla a bheith páirteach sna tástálacha uirbeacha agus aghaidh a thabhairt ar na gnéithe eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil de na dúshláin dhéimeagrafacha, ar bhealach a d'fhéadfadh **úsáid chláir an bheartais Chomhtháthaithe a spreagadh sna limistéir uirbeacha seo**. Go háirithe, d'fhéadfadh le caipitliú eolais agus aistriú eolais mar aon le macasamhlú agus/nó méadú na dtástálacha is rathúla a bhfuair infheistíochtaí ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (ERDF) faoi na cuspóirí sonracha thíosluaite sna 'Spriocanna beartais chomhtháthaithe' (féach thíos) cur leis an bpróiseas athbheochana córasach san fhadtéarma .

Tá sé mar aidhm ag an gCoimisiún Eorpach punann chothrom tionscadal a bhaint amach a chomhlíonann na caighdeáin cháilíochta is airde agus a léiríonn éagsúlachtaí geografacha, spásúla agus déimeagrafacha na gcathracha Eorpacha.

BAINT AGUS RÓL ÚDARÁIS UIRBEACHA

Cibé an mbaineann nó nach mbaineann gaiste forbartha tallainne nó baol gaiste forbartha tallainne leis na réigiúin ábhartha. Tá bagairt dhíreach laghdaithe ann do chathracha ina bhfuil an daonra in aois oibre ag dul i laghad go tapa agus nach bhfuil cónaitheoirí óga agus/nó níos cáilithe á mealladh agus/nó á choinneáil. Anuas ar sin, cuireann eisirce an lucht saothair oilte agus ganntanas scileanna agus saothair isteach ar iomaíochas na gcathracha seo. Is féidir le gnéithe ar nós aosú an daonra atá fágtha, an méadú coibhneasta ar an gcóimheas idir oibrithe agus cleithiúnacha, chomh maith le céatadán ard na ngrúpaí

níos lú oilte agus ar ioncam íseal i measc an daonra, rud a bhaineann go minic le laghdú cathracha, an scéal a dhéanamh níos measa fós agus bheith mar chúis le fáinne fí.

Is ionann easnamh oibrithe oilte agus cosc ar éagsúlú eacnamaíoch agus/nó ar lonnú tionscal níos iomaíche. Is ionann é freisin agus ioncam cánach níos ísle do riaracháin chathrach agus costais per capita níos airde chun seirbhísí agus bonneagar áitiúil a chothabháil a bhfuil géarghá ag an daonra áitiúil leo. San fhadtéarma, d'fhéadfadh go mbeidh spásanna poiblí, leibhéal seirbhíse áiseanna folláine, ar nós oideachas, fostaíocht, iompar poiblí nó sláinte, ar chaighdeán níos ísle. D'fhéadfadh go mbeidh drochthionchar ar an timpeallacht uirbeach i gcoitinne freisin de bharr meath an rath eacnamaíochta (e.g. láithreáin athfhorbraíochta a dhéanamh d'iar-láithreáin táirgthe tráchtála nó tionsclaíochta a dhúnadh), íomhá dhiúltach den chathair¹² i measc an phobail, rud a fhágann go mbogann níos mó daoine agus gnólachtaí amach ón gcathair .

Is lú seans go mbeidh ar phríomhchathracha, ceirtleáin níos mó agus/nó ionaid réigiúnacha aghaidh a thabhairt ar na bagairtí ná cathracha beaga agus meánmhéide¹³ seo toisc go bhfuil i bhfad níos mó gníomhaíochtaí eacnamaíocha agus deiseanna fostaíochta agus seirbhísí¹⁴ gaolmhara iontu. Ina theannta sin, cé go bhféadfadh go bhfuil níos mó acmhainneachta ná riamh ag príomhchathracha agus ag ceirtleáin uirbeacha nuálaíocht cheannródaíoch a úsáid ina gcur chuige, lena n-áirítear réitigh nua nár tástáladh riamh san AE, tá an nuálaíocht tábhachtach do chathracha de gach méid.

Beidh sé ríthábhachtach mar sin d'iarratasóirí **léiriú go bhfuil tionchar ar a gcathair ag an meascán de dhúshláin dhéimeagrafacha agus deacrachtaí maidir leis na buanna, na scileanna agus na cáilíochtaí a mhealladh, a choinneáil nó a fhorbairt** atá de dhíth chun an tionchar seo a mhaolú, mar a léirítear sa Teachtaireacht maidir le Leas a Bhaint as Tallann i Réigiúin na hEorpa, cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil sé ar an liosta de na réigiúin NUTS-2¹⁵. Moltar go háirithe do chathracha beaga agus meánmhéide atá ag laghdú iarratas a dhéanamh toisc go bhfuil acmhainneacht mhór acu seo cur le tarraingteacht na réigiún máguaird arb é an tuath go príomha iad, a bhfuil easnamh forbartha tallainne acu. Ina n-aonar nó mar ghrúpa, i gcomhpháirtíocht le comhpháirtithe socheacnamaíocha (ollscoileanna, áiseanna taighde, institiúidí gairmoiliúna, cuideachtaí agus braislí beaga de ghnólachtaí), is féidir lena leithéid de chathracha feidhmeanna a thaispeáint chun daoine san aoisghrúpa príomha a spreagadh chun dul isteach sa lucht oibre áitiúil agus chun cónaitheoirí nua a mhealladh. Mar sin, déanfar naisc níos fearr idir

¹²Féach Mionteagasc Beartais ó Airmheán Comhpháirteach Taighde de chuid an Choimisiúin Eorpaigh [“Cathracha atá ag laghdú”](#) an 1/11/2022.

¹³ Cuirfear an fírinne seo san áireamh go háirithe mar chuid den mheasúnú straitéiseach ar 'nuálaíocht uirbeach agus ábharthacht' a gcuid tograí (féach roinn 3.2 de [threoir EUI-IA d'iarratasóirí](#) le haghaidh tuilleadh sonraí ar an nós imeachta roghnúcháin).

¹⁴ Tá ospidéal, meánscoil agus rochtain ar líon seirbhísí (e.g. pictiúrlanna, bainc, miondíola) laistigh de thuras tiomána chairr de 45 nóiméad ag gach cathair san AE ina bhfuil ar a laghad 250 000 áitritheoir agus ag gach ionad réigiúnach san AE. Tugtar lonnaíochtaí is mó orthu siúd. Níl rochtain ar na seirbhísí seo ag go leor ceantar uirbeach eile. Níl ollscoil ach ag 50% de na cathracha ina bhfuil idir 50 000 agus 250 000 áitritheoir, ach tá ollscoil ag 90% de na hionaid réigiúnacha den mhéid seo (Féach an [tOchtú Tuarascáil faoin gComhtháthú Eacnamaíochta, Sóisialta agus Críche](#) le haghaidh tuilleadh sonraí).

¹⁵ Féach [iarscríbhinn](#) na Teachtaireachta le haghaidh liosta iomlán na réigiún NUTS-2 lena mbaineann.

ceantair uirbeacha agus ceantair thuaithe a chothú ó thaobh soláthar seirbhísí agus áiseanna de. Mar thoradh, cuirfear feabhas ar cháilíocht saoil an phobail áitiúil agus cuirfear le hathnuachan sna ceantair máguaird.

Is féidir deiseanna a dhéanamh de chuid de na deacrachtaí thuasluaite le straitéisí iomchuí agus le cuir chuige nuálacha comhcheangailte. De réir mar a thagann laghdú ar an daonra, d'fhéadfadh go sáródh an soláthar tithíochta an t-éileamh, rud a fhágann go dtiocfaidh méadú ar líon na réadmhaoine foilmhe agus laghdú ar luach réadmhaoine. D'fhéadfadh go mbeadh seo tarraingteach d'infheisteoirí agus/nó go meallfadh sé daoine agus teaghlaigh níos óige atá ar thóir tithíochta níos inacmhainne agus cáilíocht chomhshaoil níos fearr i gcomparáid le hionaid uirbeacha. Is féidir tithíocht agus/nó limistéir ghlasa a dhéanamh de láithreáin athfhorbraíochta, foirgnimh thréigthe a dhéanamh ina spásanna comhoibrithe, spásanna ilfheidhmeacha, naíolanna, amharclanna, etc. a dhéanamh d'fhoirgnimh tréigthe. Chuirfeadh seo laghdú ar sraoilleáil uirbeach agus ar achair iompair. D'fhéadfadh go meallfadh modhanna nua cumarsáide, amhail an t-idirlíon ardluais, chomh maith le níos lú brú tráchta gnólachtaí ar líne agus/nó oibrithe fánacha chun na háite. D'fhéadfadh na cathracha seo a bheith níos praise freisin chun cineálacha cur chuige nua agus turgnaimh shóisialta nua a thástáil, amhail an daonra a athghrúpáil chun limistéir shonracha a dhlúsú (chun samhail na 'dlúthchathrach' a chomhlíonadh) nó saoránaigh a bheith páirteach i nósanna imeacht cinnteoireachta gaolmhara agus/nó sa chomhdhearadh agus/nó i gcur chun feidhme na seirbhísí is mó a bhfuil gá leo chun tallann a mhealladh nó a choinneáil.

LEIDEANNA D'ÚDARÁIS UIRBEACHA

Iarrtar ar iarratasóirí na téamaí agus na saincheisteanna a liostaítear thíos a mheas agus a gcuid tograí tionscadail á n-ullmhú gan a bheith saintreorach ó thaobh an fhreagra a bhfuiltear ag súil leis. D'fhéadfadh go mbeidh an-éagsúlacht go deo idir na freagraí do chathracha éagsúla i bhfianaise a méid, a saintréithe inmheánacha agus a ndúshláin. Is féidir freisin nasc a dhéanamh idir na bearta tástála agus níos mó ná ceann amháin de na téamaí agus na saincheisteanna seo, agus moltar go mór é sin a dhéanamh do thopaic an ghlaio seo.

Borradh a chur faoin éileamh ar dhaoine tréitheacha níos óige agus cáilithe i gcathracha lena n-áirítear trí:

- **Éagsúlú eacnamaíoch na limistéar uirbeach spriocdhírthe a spreagadh**, trí dhíriú ar earnálacha atá ag teacht chun cinn a bhfuil breisluach níos mó acu agus atá tairbhiúil don gheilleagar áitiúil, lena n-áirítear trí dhíriú ar chineálacha cur chuige próisis fionnachtana fiontraíochta agus cineálacha cur chuige um speisialú chliste;
- **Fiontraíocht áitiúil i measc daoine óga a neartú** trí scéimeanna airgeadais nuálacha a chur ar fáil a thacaíonn le mic léinn chónaitheacha agus/nó oibrithe a bhain céim amach le déanaí (go háirithe mná) gnólachtaí nuathionscanta nó seachchuideachta a bhunú, seirbhísí gortainne, meantóireachta agus gnó gaolmhara.

Borradh a chur faoi sholáthar daoine tréitheacha óga agus cáilithe agus cur le tarraingteacht na gcathracha, lena n-áirítear trí:

- **Comhghuaillíochtaí nua a chothú** idir údaráis uirbeacha, fiontair, an lucht acadúil, institiúidí taighde agus/nó ionaid ghairmoiliúna *inter alia* chun:
 - curaclaim, scoláireachtaí, oiliúint ar an láthair oibre agus cúnamh airgeadais gaolmhar a fhorbairt, amhail scéimeanna ráthaíochtaí don aos óg d'fhonn mímheatseáil scileanna idir éileamh gnó agus atá ar fáil ag an lucht saothair a laghdú, agus d'fhonn máistreacht a fháil ar inniúlachtaí a bhaineann leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach;
 - mná a spreagadh d'fhonn rochtain chomhionann ar cháilíochtaí agus fhostaíochta chinntiú;
 - comhtháthú oibrithe ardoilte AE agus neamh-AE a chur chun cinn agus a eagrú.
- **Seirbhísí a fhorbairt a chuireann le rannpháirtíocht an lucht saothair agus le cáilíocht saoil na n-áitritheoirí**, lena n-áirítear trí thionscadail phobalbhunaithe a mhéadaíonn caipiteal sóisialta agus a dhéanann na seirbhísí atá ar fáil a oiriúnú do riachtanais áitiúla (pinsinéirí, teaghlaigh), tionscnaimh a rannchuidíonn le spásanna poiblí don saol deonach, saol cultúrtha agus/nó saol cruthaitheach a athnuachan, agus/nó a chuireann cothromaíocht inscne agus dlúthpháirtíocht idirghlúine chun cinn ;
- **Feabhas a chur ar rochtain ar thithíocht inacmhainne agus/nó lonnú agus/nó athlonnú oibrithe óga a éascú** in éineacht leis a dteaghlaigh agus/nó taighdeoirí agus/nó mic léinn iarchéimithe a d'fhéadfadh a bheith fíor-riachtanach chun córas nuálaíochta bríomhar a chothú ;
- **Laghdú agus/nó athnuachan a dhéanamh ar an timpeallacht thógtha, spás uirbeach agus ar bhonneagar poiblí agus seirbhísí gaolmhara** trí:
 - bearta chun tithíocht fholamh, foirgnimh stairiúla nó tionsclaíocha a athchóiriú agus/nó a athchuspóiriú, nó chun spásanna glasa a dhéanamh de láithreáin athfhorbraíochta agus láithreáin thréigthe dá leithéid, rud a rannchuidíonn freisin leis na spriocanna maidir le neodracht carbóin leagtha amach sa Chomhaontú Glas don Eoraip;
 - samhlacha nua rialachais agus airgeadais, acmhainní a fhrithpháirtiú laistigh de dhinimic an réimse feidhme, d'fhonn nasc níos fearr a chothú idir limistéir uirbeacha agus limistéir thuaithe agus/nó chun bonneagair agus seirbhísí a reáchtáil arna gcalabhrú ar bhealach níos fearr, ag tairseach chriticiúil iomchuí an daonra agus ag baint leasa as barainneachtaí scála, do chathracha agus na críocha máguaird ;
 - bearta chun feabhas a chur ar cháilíocht na riarachán poiblí agus na seirbhísí bunúsacha a thairgtear don daonra, agus chun iad a nuachóiriú, chomh maith le rannpháirteachas na saoránach sna nósanna imeachta cinnteoireachta a dhéanamh níos trédhearcaí agus níos gníomhaí.

SPRIOCANNA BEARTAIS CHOMHTHÁTHAITE

- Cuspóir sonrach 1.1 i dtreo Eoraip níos iomaíche agus níos cliste trí “acmhainneachtaí taighde agus nuálaíochta a fhorbairt agus a mhéadú agus ardteicneolaíochtaí a nuashonrú”;
- Cuspóir sonrach 1.2 i dtreo Eoraip níos iomaíche agus níos cliste trí “tairbhe a bhaint as an digitiú le haghaidh saoránach, cuideachtaí, eagraíochtaí taighde agus údaráis phoiblí”;
- Cuspóir sonrach 1.3 i dtreo Eoraip níos iomaíche agus níos cliste trí “*cur le fás inbhuanaithe agus iomaíochas na FBManna agus le cruthú post in FBManna, lena n-áirítear trí infheistíochtaí táirgiúla*”;
- Cuspóir sonrach 1.4 i dtreo Eoraip níos iomaíche agus níos cliste trí “*scileanna a fhorbairt don speisialú cliste, don trasghabháil thionsclaíoch agus don fhiontraíocht*”;
- Cuspóir sonrach 4.1 i dtreo Eoraip níos sóisialta agus níos cuimsithí trí “*feabhas a chur ar éifeachtacht agus cuimsitheacht na margaí saothair agus ar an rochtain ar fhostaíocht ardcháilíochta trí fhorbairt a dhéanamh ar an mbonneagar sóisialta agus tríd an ngeilleagar sóisialta a chur chun cinn*”;
- Cuspóir sonrach 4.2 i dtreo Eoraip níos sóisialta agus níos cuimsithí trí “*feabhas a chur ar rochtain chothrom ar sheirbhísí cuimsitheacha agus ardcháilíochta san oideachas, oiliúint agus foghlaim ar feadh an tsaoil trí bhonneagar inrochtana a fhorbairt, lena n-áirítear trí athléimneacht a chothú faoi choinne cianoideachais agus oideachas agus oiliúint ar líne*”;
- Cuspóir sonrach 4.3 i dtreo Eoraip níos sóisialta agus níos cuimsithí trí “*cuimsiú socheacnamaíoch pobal imeallaithe, teaghlach ar ioncam íseal atá i mbaol bochtaineachta agus eisiaimh shóisialta agus grúpaí faoi mhíbhuntáiste, lena n-áirítear daoine a bhfuil riachtanais speisialta acu, a chur chun cinn, trí ghníomhaíochtaí comhtháite, lena n-áirítear seirbhísí tithíochta agus sóisialta*”;
- Cuspóir sonrach 4.4 i dtreo Eoraip níos sóisialta agus níos cuimsithí trí “*lánpháirtiú socheacnamaíoch náisiúnach tríú tír a chur chun cinn, lena n-áirítear imircigh, trí ghníomhaíochtaí comhtháite, lena n-áirítear tithíocht agus seirbhísí sóisialta*”;
- Cuspóir sonrach 5.1 i dtreo Eoraip atá níos gaire do na saoránaigh tríd “*an fhorbairt shóisialta, eacnamaíoch agus chomhshaoil comhtháite agus cuimsitheach a chothú agus an cultúr, an oidhreacht nádúrtha, an turasóireacht inbhuanaithe agus an tslándáil i limistéir uirbeacha a chothú*”;

TÁSCAIRÍ TORAIDH AGUS ASCHUIR

I measc critéir eile, déanfar tograí tionscadail a mheas bunaithe ar a gcumas torthaí inchreidte a bhaint amach agus ar fhóntacht na modheolaíochta na torthaí sin a thomhas.

Ina n-iarratas, féadfaidh údaráis uirbeacha tagairt a dhéanamh d’aon cheann de na táscairí sa liosta thíos, nuair a thagann sé le smaointe an tionscadail. Ní liosta saintreorach ná uileghabhálach atá ann. Áirítear táscairí nach mbaineann go sonrach leis an ábhar ‘Leas a bhaint as Tallan i gCathracha atá ag laghdú’ ach

a d'fhéadfadh a bheith áisiúil chun torthaí inláimhsithe a chur in iúl. Ba cheart a leithéid de tháscairí a úsáid in éineacht le táscairí atá ábhartha don tionscadal sonrach.

Tá saorchead ag údaráis uirbeacha táscairí a bhaineann lena dtionscadail go sonrach a shainiú iad féin, agus na táscairí thíos á gcur san áireamh, chun na hathruithe a d'fhéadfadh a dtionscadail a chur i gcrích a léiriú ar an mbealach is soiléire agus is diongbháilte.

Táscairí aschuir

- Táirgí agus seirbhísí nua a cruthaíodh (*aonad tomhais* : táirgí/seirbhísí nua);
- Bonneagar dá dtugtar tacaíocht (nua, athchóirithe nó nuachóirithe) (*aonad tomhais*: bonneagair dá dtugtar tacaíocht);
- Trealamh nua a cruthaíodh agus/nó dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : trealamh nua);
- Daoine dá dtugtar tacaíocht (faoi oiliúint, faoi bhreisoiliúint, tionlacain nó cúnamh curtha ar fáil) (*aonad tomhais* : daoine);
- Fiontair dá dtugtar tacaíocht (astu sin: micrifhiontair, fiontair bheaga, fiontair mheánmhéide agus fiontair mhóra) (*aonad tomhais* : fiontair)
- Fiontair nua dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais*: fiontair nua);
- Fiontair a chomhoibríonn le heagraíochtaí taighde (*aonad tomhais* : fiontair a oibríonn le heagraíochtaí taighde);
- Líon na ndaoine i dtithíocht shóisialta nua nó nuachóirithe dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais*: daoine);
- Geallsealbhóirí a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme an tionscadail (*aonad tomhais* : líon na ngeallsealbhóirí bainteacha);
- Saoránaigh a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme an tionscadail; (*aonad tomhais*: líon na ndaoine bainteacha);

Táscairí toraidh

- Poist arna gcruthú in eintitis dá dtugtar tacaíocht (*aonad tomhais* : coibhéisí lánaimseartha bliantúla);
- Úsáideoirí seirbhísí, táirgí agus próisis dhigiteacha nua agus uasghrádaithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Fiontair nua ar marthain sa mhargadh (*aonad tomhais*: fiontair);

- Fiontair bheaga agus mheánmhéide (3) (FBManna) a bhfuil nuálaíocht táirgí, nuálaíocht próiseas, nuálaíocht margaíochta nó nuálaíocht eagrúcháin á dtabhairt isteach acu (*aonad tomhais*: fiontair);
- Iarratais ar thrádmharc agus ar dhearaí (*aonad tomhais*: iarratais ar thrádmharc agus ar dhearaí);
- Printíseachtaí dá dtugtar tacaíocht in FBManna (*aonad tomhais*: daoine);
- Foireann FBManna a chuireann oiliúint i gcrích i gcomhair scileanna don speisialú cliste, don trasghabháil thionsclaíoch agus don fhiontraíocht (de réir chineál na scile: scil theicniúil, bhainistíochta, fiontraíochta, ghlas, eile) (*aonad tomhais*: rannpháirtithe)
- Úsáideoirí bliantúla saoráidí nua nó nuachóirithe le haghaidh seirbhísí fostaíochta (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Úsáideoirí bliantúla saoráidí cúraim leanaí nua nó nuachóirithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Úsáideoirí bliantúla saoráidí oideachais nua nó nuachóirithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Úsáideoirí bliantúla foirgneamh nuachóirithe agus/nó foirgneamh a athchóirítear i dtithíocht shóisialta (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Úsáideoirí bliantúla saoráidí glactha sealadacha nua nó nuachóirithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Úsáideoirí bliantúla saoráidí sláinte agus/nó cúraim shóisialta nua nó nuachóirithe (*aonad tomhais*: úsáideoirí/bliain);
- Leibhéal na rannpháirtíochta a baineadh amach i measc na pobail áitiúla (faisnéis, comhairliúchán, comhchruthú, comhchinnteoireacht) (*aonad tomhais*: céatadán den daonra áitiúil a bhí páirteach).

4. CÉIMEANNA AN TIONSCADAIL

Tá 4 chéim i saolré tionscadail EUI-IA (féach Treoir EUI-IA le haghaidh sonraí):

- Cuimsíonn **Ullmhúchán don Tionscadail** (íochta as le cnapshuim) na gníomhaíochtaí ar fad a bhaineann le tuilleadh mionsonraí a chur le hiarratas an tionscadail agus a chríochnaíonn leis an tionscadail a fhaomhadh le maoiniú na hÚdaráis EUI a fháil.
- Maireann **an Chéim Tionscadal a Thionscnamh** (íochta as le cnapshuim) 6 mhí agus tosaíonn sé i ndiaidh faomhadh oifigiúil an tionscadail. Níl ceangal ag an gcéim seo leis an gCéim

fheidhmithe an Tionscadail. Déantar é roimh an tionscadal a chur i bhfeidhm go hoifigiúil agus díríonn sé ar ullmhacht an tionscadail a sheiceáil (iniúchadh *ex-ante* san áireamh), agus ar ghníomhaíochtaí bainistíochta tionscadail chun na coinníollacha a chruthú atá de dhíth chun tús agus cur i bhfeidhm éasca a bheith ann.

- iii. Maireann **Céim cur chun feidhme an Tionscadail** 3.5 bliana; tosaíonn sí tar éis an Chéim Tionscnaimh a chríochnú go rathúil agus maireann sí go dtí an dáta críochnaithe faofa de Chéim cur chun feidhme an Tionscadail.

Tabhair faoi deara go bhfuil difríochtaí áirithe ann i dtaobh fad Phacáistí Oibre an Tionscadail a cuireadh chun feidhme le linn Chéim cur chun feidhme an Tionscadail:

- **Pacáistí Oibre “Cothrománacha”:** Maireann Bainistíocht Tionscadail, Monatóireacht agus Meastóireacht, Cumarsáid agus Caipitliú ar feadh thréimhse iomlán Chéim cur chun feidhme an Tionscadail (3.5 bliana). Le linn an sé mhí deiridh den chéim cur chun feidhme (nuair atá tástáil phíolótach an réitigh nuálaí críochnaithe, i.e. nuair atá na Pacáistí Oibre Téamacha déanta). Meastar go ndíreoidh Pacáistí Oibre “cothrománacha” ar: achoimre agus measúnú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí tionscadail; conclúidí an tionscadail a ullmhú; achoimre agus measúnú breise a dhéanamh ar thorthaí an tionscadail agus ar na ceachtanna a foghlaimíodh agus caipitliú a dhéanamh orthu; leagáid an tionscadail a ullmhú trí mhachnamh a dhéanamh ar ionchais chun leanúint leis na réitigh tástáilte a d’éirigh leo agus uasghrádú a dhéanamh orthu nuair atá deireadh leis an maoiniú EUI-IA, réitigh nuálacha tástáilte a oiriúnú i gcathracha na bPáirtithe Aistrithe agus tuilleadh macasamhlaithe a dhéanamh orthu ar fud na hEorpa; mar aon leis an tuarasciú airgeadais.
 - **Féadfaidh Pacáistí Oibre Téamacha maireachtáil ar feadh thréimhse chomh fada le 3 bliana ar a mhéid agus ní mór dóibh críochnú 6 mhí roimh dháta críochnaithe Chéim cur chun feidhme an Tionscadail**, ionas go ndéanfar measúnú ceart – mar a léirítear thuas – ar chonas a cuireadh an tionscadal i bhfeidhm agus ar an réiteach nuálach tástáilte le hoibriú i dtreo na cuspóirí agus na torthaí a bhfuiltear ag súil leo, forbairt ar ghníomhaíochtaí aistrithe agus go mbainfear a thuilleadh tairbhe as gnóthú cuspóir an tionscadail.
 - **Tosaíonn an Pacáiste Oibre Aistrithe 12 mhí ar a dhéanaí tar éis dháta tosaigh an tionscadail agus maireann sé go dtí deireadh na céime cur chun feidhme.** Ba cheart go gcinneadh an MUA agus na Comhpháirtithe Aistrithe tús an Phacáiste Oibre seo tar éis dóibh anailís a dhéanamh ar an am is indéanta agus is tairbhíúla chun an comhar a sheoladh. Ba chóir go ligfeadh sé do Chomhpháirtithe Aistrithe a bheith rannpháirteach ag an am is deise le linn na gcéimeanna tosaigh de chur i bhfeidhm an tionscadail.
- iv. Maireann an chéim **Dúnta Riaracháin** (clúdaithe ag cnapshuim) 3 mhí agus baineann sí le gach gníomhaíocht riaracháin a tharlaíonn i ndiaidh Chéime cur chun feidhme an Tionscadail chun an

tionscadal a dhúnadh agus chun bailíochtú a fháil ar an insint agus ar na doiciméid tuarascála airgeadais. Tabhair faoi deara go bhfuiltear ag súil leis go mbeidh ionadaí(aithe) tionscadail EUI-IA ar fáil le linn na céime seo chun páirt a ghlacadh sna gníomhaíochtaí scaipthe agus sna gníomhaíochtaí i dtaobh caipitliú ar eolas a thionscnaíonn an Ardrúnaíocht Bhuan.

5. PRIONSABAIL CISTIÚCHÁIN

Prionsabal um chostais iomlána

Leanann EUI-IA an prionsabal um chostais iomlána. Ciallaíonn sé seo go bhfaigheann an tionscadal cómhaoiniú CFRE suas go 80% de na costais incháilithe, ní mór do gach Páirtí (Príomhúdarás Uirbeach agus Údarás Uirbeacha Comhlachaithe, Páirtithe Seachadta agus Páirtithe Aistrithe) a fhaigheann CFRE ar a laghad 20% d'íocaíochtaí poiblí nó príobháidigh a urrú chun an buiséad a iomlánú. D'fhéadfadh seo teacht óna chuid acmhainní féin nó ó fhoinsí eile (nach foinsí maoinithe eile AE iad). Féadfaidhíocaíocht ó Pháirtithe a bheith déanta i bhfoirm airgid agus/nó comhchineáil.

Íocaíochtaí CFRE

Is é atá sa scéim íocaíochta EUI-IA go príomha ná réamhíocaíochtaí CFRE agus aisíocaíochtaí costais eile a tabhaíodh:

- **Déanfar an chéad (réamh-)íocaíocht CFRE**, a chlúdaíonn 50% den deontas CFRE, leis an bPríomhúdarás Uirbeach laistigh de 90 lá tar éis na Céime Tionscnaimh a chríochnú go rathúil. Clúdaíonn an chéad réamhíocaíocht an dá chnapshuim don Phacáiste Oibre do Chéim Ullmhúcháin agus Tionscnaimh an Tionscadail. Is é atá sa chnapshuim foriomlán de EUR 100 000 costais incháilithe iomlána (EUR 80 000 ón CFRE) ná an cnapshuim EUR 25 000 (EUR 20 000 ón CFRE le haghaidh ullmhúcháin tionscadail agus cnapshuim EUR 75 000 (EUR 60 000 ón CFRE) don Chéim Tionscnaimh.
- **Déanfar an dara (réamh-)íocaíocht CFRE**, a chlúdaíonn 30% den deontas CFRE, leis an bPríomhúdarás Uirbeach tar éis Éilimh Airgeadais 1 lena n-áirítear caiteachas tionscadail bailíochtaithe ag an Rialúchán Céad Leibhéil (FLC) a chur isteach agus a fhaomhadh. Roimh bhailíochtú a fháil ón FLC, ní mór don chaiteachas a tuairiscíodh sroicheadh ar a laghad 35% den bhuiséad iomlán den tionscadail. Sa chás nach ionann caiteachas an tionscadail a bailíochtaigh FLC agus 35% de na costais incháilithe iomlán, íocfar an dara réamhíocaíocht CFRE ar bhonn *pro-rata*.
- **Déanfar an tríú íocaíocht CFRE**, a chlúdaíonn suas go 20% den deontas CFRE (seachas an cnapshuim atá curtha ar leataobh le haghaidh dúnadh riaracháin an tionscadail, féach thíos), leis an bPríomhúdarás Uirbeach tar éis faomhadh an 4ú Tuarascáil Bhliantúil (an ceann deireanach) agus nuair a bhailíochtaíonn an FLC an caiteachas tionscadail in Éileamh Airgeadais

2. Cuirfear an Tuarascáil Bhliantúil deireanach isteach, ar a dhéanaí, mí tar éis Chéim cur chun feidhme an Tionscadail. Cuirfear an tÉileamh Airgeadais 2 (an ceann deireanach) isteach in éineacht leis an Tuarascáil Cháilíochtúil Deireanach ag deireadh na céime Dúnta Riaracháin. Sa chás nach ionann caiteachas an tionscadail atá bailíochtaithe ag an FLC agus 100% de na costais incháilithe iomlána, íocfar an tríú réamhíocaíocht CFRE ar bhonn *pro-rata*. Tá sé tábhachtach tabhairt faoi deara nach bhfuil an í an tríú íocaíocht bunaithe ar phrionsabal an réamhíocaíochta ach ar phionsabal chostais a tabhaíodh agus a íocadh a aisíoc. Mar sin de, ní mór do Pháirtithe Tionscadail a gcaiteachas a réamh-mhaoiniú le linn chéim deiridh cutha i bhfeidhm an tionscadail (níl seo clúdaithe ag an 80% den réamhíocaíocht a fuarthas). Cumhdaíonn an tríú híocaíocht cnapshuim EUR 20 000 an costas incháilithe iomlán (a chomhfhreagraíonn do EUR 16 000 CFRE), lena gcumhdaítear céim Dúnta Riaracháin an tionscadail.

6. GINIÚINT AGUS FORBAIRT TIONSCADAIL

6.1 COMHPHÁIRTÍOCHT

Mar a léirítear i gcuid 2 “Údaráis incháilithe – cé gur féidir iarratas a chur isteach”, ní fhéadfaidh ach údaráis uirbeacha incháilithe Foirm Iarratais a chur isteach i gcreat Ghlaio ar Thograí EUI-IA. Laistigh den EUI-IA, táthar ag súil go mbeidh baint dhíreach ag an bPríomhúdarás Uirbeach sa phróiseas tástála agus ról ceannasaíoch straitéiseach acu i bhforbairt an tionscadail EUI-IA trí Chomhpháirtíocht Tionscadail láidir a bhunú agus cathaoirleacht a dhéanamh uirthi chun go mbeidh an tionscadal inmharthana ar bhonn teicniúil, eolaíoch agus airgeadais.

Is é atá sa Chomhpháirtíocht Tionscadail ná:

- **Páirtithe Seachadta** – institiúidí agus eagraíochtaí tábhachtacha gur féidir leo cur le feidhmiú an tionscadail, a mbeidh ról gníomhach acu i gcur i bhfeidhm agus maoiniú na gníomhaíochtaí tionscadail trí íocaíocht a sholáthar i gcomhair an tionscadail (an sciar den bhuiséad deimhnithe ag Páirtí Tionscadail, i.e. an ráta cómhaoinithe);
- **Páirtithe Aistrithe** – cathracha a bhfuil suim acu foghlaim ón thástálacha agus macasamhail a dhéanamh ar réitigh nuálacha tionscadail EUI-IA tástáilte, tar éis don tionscadal a bheith curtha i bhfeidhm agus dearcadh seachtrach a thabhairt don bPríomhúdarás Uirbeach a bhfuil baint aige le hinaistritheacht agus le hin-mhacashamhailteacht an réitigh nuálach tástáilte;
- **Údará(i)s Uirbeacha Comhlachaithe (más ábhartha).**

Ní mór do gach Páirtí Tionscadail (Príomhúdarás Uirbeach nó Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe, Páirtithe Seachadta agus Páirtithe Aistrithe) a fhaigheann maoiniú ón CFRE a n-íocaíochtaí féin a urrú.

Ní mór do gach Páirtí a bheith lonnaithe laistigh den Aontas Eorpach (ceadaítear do Pháirtithe Seachadta ó tíortha eile a bheith páirteach, ar choinníoll go bhfuil siad bunaithe i mBallstáit AE agus go bhfuil réasúnú soiléir ann i dtaobh buntáiste breise don tionscadal ag eascairt as). Beifear ag súil le go ndéanfaidh gach Páirtí atá bainteach a chomhoibriú a dhéanamh foirmeálta trí Chomhaontú Comhpháirtíochta a shíniú.

Príomhúdarás Uirbeach

Ní mór do thionscadail úinéireacht shoiléir a léiriú go bhfuil baint ghníomhach ag an údarás uirbeach i gcur i bhfeidhm na gníomhaíochtaí agus sa chomhpháirtíocht áitiúil. Feidhmíonn an EUI-IA ar bhonn Phríomhúdarás Uirbeach a bheith freagrach do chur i bhfeidhm agus do bhainistíocht foriomlán an tionscadail ina iomláine. Tá an fhreagracht airgeadais agus dlíthiúil iomlán ar an bPríomhúdarás Uirbeach tríd an Eintiteas ar cuireadh cúram air. Tá a bhfreagracht féin ar Pháirtithe Tionscadail eile tríd an bPríomhúdarás Uirbeach. Déantar cur síos ar fhreagrachtaí na Comhpháirtíochta a dhéanann an Príomhúdarás ionadaíocht uirthi i gConradh Fóirdheontais idir an Príomhúdarás Uirbeach agus an tEintiteas ar cuireadh cúram air agus sa Chomhaontú Páirtíochta atá le síniú ag gach Páirtí atá bainteach tar éis don tionscadal a bheith faofa (agus ag Páirtithe Aistrithe tar éis dóibh a bheith roghnaithe). Ba cheart don Phríomhúdarás Uirbeach rannpháirtíocht gach Páirtí Tionscadail a chinntiú i ndearadh agus i gcur i bhfeidhm an tionscadail.

Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe

Is féidir le haon cumann reatha d'údaráis uirbeacha (cumann náisiúnta/réigiúnacha d'údaráis uirbeacha, cumainn nó comhaontuithe críocha, dúichí forbraíochta, srl.) a bhfuil nó nach bhfuil stádas dleathach ceirtleáin eagraithe acu chomh maith le húdaráis uirbeacha aonair nach bhfuil comhaontú comhoibrithe foirmiúil acu ach atá toilteanach comhiarratas a dhéanamh i gcreat an EUI-IA liostáil ar an bhFoirm Iarratais Aonad Riaracháin Áitiúil amháin mar Phríomhúdarás Uirbeach chomh maith leis na hAonaid Riaracháin Áitiúla eile a liostáil mar Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe. Tá na húdaráis Uirbeacha Comhlachaithe freagrach as gníomhaíochtaí ar leith a sholáthar agus táirgí/aschuir bainteacha a bhaint amach. Tá sciar de bhuiséad an tionscadail ag Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe agus déanann siad tuairisciú ar na costais a tabhaíodh le haghaidh gníomhaíochtaí a sholáthar. Beidh eolas mionsonraithe faoi na húdaráis Uirbeacha Comhlachaithe (stádas dlíthiúil, taithí agus inniúlachtaí, daoine teagmhálacha, srl.) san Fhoirm Iarratais.

Moltar go mbeadh cumainn agus/nó grúpaí údaráis uirbeacha (nach bhfuil stádas ceirtleáin eagraithe acu) gur mian leo iarratas a chur isteach taobh lena chéile agus go mbeidh sé mar rún acu teorainn a chur ar líon na nÚdaráis Uirbeacha Comhlachaithe bainteacha.

Déanann Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe an caidreamh conarthach leis an bPríomhúdarás Uirbeach a chur ar bhonn foirmeálta tríd an Chomhaontú Comhpháirtíochta a shíniú, mar a dhéanann Páirtithe Tionscadail eile, tar éis don tionscadal a bheith faofa.

Tá sé indéanta agus, uaireanta tá sé inmhianaithe, bealaínua comhoibrithe agus bealaí nua chun acmhainní a chur le chéile chun líon criticiúil inmhianaithe a shroicheadh le haghaidh comhchuspóra a bhaint amach agus mar sin de iarratas a chur isteach ar Ghlaio ar Thograí EUI-IA mar ghrúpa údarais uirbeacha d'fhonn dinimic ceantair uirbeacha feidhme a fhorbairt.

Páirtithe Seachadta

Aithnítear forbairt comhpháirtíochta láidir idir oifigí poiblí, an earnáil phríobháideach agus an tsochaí sibhialta (saoránaigh agus áitritheoirí san áireamh) go forleathan mar bhunchloch na forbartha inbhuanaithe uirbí. Ag brath ar an bhfadhb nach mór aghaidh a thabhairt uirthi agus bunaithe ar an gcomhthéacs áitiúil agus ar thaithí roimhe seo, ba cheart do Phríomhúdarais Uirbeacha meascán éagsúil de Pháirtithe ábhartha a éascú chun a bheith rannpháirteach (institiúidí, gníomhaireachtaí – fiú má tá siad faoi úinéireacht iomlán bardais/comhairlí cathracha, institiúidí ardoideachais, páirtithe san earnáil phríobháideach, infheisteoirí, institiúidí taighde, eagraíochtaí neamhrialtasacha, srl.), Páirtithr atá de dhíth chun an réiteach nuálach mholta a sholáthar, chun cuspóirí an tionscadail a bhaint amach agus chun iarmhairtí fadtéarmacha i dtaobh na hinbhuanaitheachta a chinntiú. Ba cheart do Pháirtithe Seachadta taithísaineolas iomchuí a bheith acu chun cur leis an saineolas atá ann cheana laistigh den Phríomhúdaras Uirbeach agus chun luach a chur leis an tionscadal ina iomláine. Má tá tionscadail chun dul i ngleic leis na dúshláin a fhéachann na geallsealbhóirí agus spriocghrúpaí orthu mar na dúshláin is práinní, má tá siad chun a bheith fíorcheannródaíoch, nuálach, agus tiomanta chun réitigh tástáilte a chur i bhfeidhm ar scála níos forleithne nuair atá an tionscadal críochnaithe, ba cheart dóibh a bheith ag iarraidh tairbhe a bhaint as an saineolas atá ann lasmuigh de na húdarais uirbeacha san éiceachóras áitiúil mar aon le tacaíocht ó infheisteoirí poiblí agus/nó príobháideacha a bhfuil suim acu a bheith ina bPáirtithe comhlachaithe.

Ba cheart don Chomhpháirtíocht a bheith cothrom agus comhlántach i dtéarmaí inniúlachtaí beartais agus téama. Ba cheart do na comhpháirtíochtaí comhtháthú cothrománach a spreagadh (lena n-áirítear gníomhaithe thugann faoi na gnéithe éagsúla den dúshlán uirbeach gur gá dul i ngleic leis) agus comhtháthú ingearach (lena n-áirítear leibhéil rialála éagsúla). Níl ann do réiteach amháin a “oireann do chách”. Ba cheart d'iarratasóirí a bheith ar an eolas go bhféadaí níos mó dua agus acmhainní a bheith i gceist do Chomhpháirtíochtaí a bhfuil níos mó ná 10 bpáirtí iontu chun bainistíocht éifeachtach a chinntiú.

Féadfaidh aon eagraíocht a bhfuil pearsantacht dlíthiúil acu ról an Pháirtí Seachadta a bheith acu i dtionscadal EUI-IA. Beidh ról gníomhach ag Páirtithe Seachadta indearadh agus i gcur i bhfeidhm an tionscadail agus tá siad freagrach as gníomhaíochtaí áirithe a sholáthar agus táirgí/aschuir áirithe a bhaint amach. Tá sciar de bhuiséad an tionscadail ag Páirtithe Seachadta agus déanann siad tuairisciú ar na costais a tabhaíodh le haghaidh gníomhaíochtaí a sholáthar. Ba cheart Páirtithe Seachadta a roghnú agus meas á léiriú don phrionsabal na trédhearcachta agus do phrionsabal an chomhionannais. Níl comhlachtaí comhairleoireachta a bhfuil forbairt agus bainistíocht tionscadal agus eagraíochtaí Eorpacha mar phríomhchuspóir acu ná iad gan fhoireann bhuiséadaithe (i. dearbhaíonn siad costais saineolais seachtracha amháin) i dteideal a bheith rannpháirteach i dtionscadal mar Pháirtithe Seachadta. Ní mór eolas mionsonraithe faoi na Páirtithe Seachadta (stádas dlíthiúil, taithí agus inniúlachtaí, daoine teagmhálacha, srl.) a thabhairt san Fhoirm Iarratais. I bprionsabal, féadfaidh Páirtí

Seachadta a bheith bainteach le roinnt tograí tionscadail i gcreat an Ghlaio ar Thograí céanna ar choinníoll go dtugtar réasúnú soiléir go mbeidh ionchur an pháirtí sin agus ina bhuntáistedo na tionscadail éagsúla atá i gceist.

Tabhair faoi deara nach gceadaítear údarais uirbeacha a mheas nó a liostáil mar Pháirtithe Seachadta, ach mar Phríomhúdarás Uirbeach nó mar Údarais Uirbeacha Comhlachaithe amháin, ar choinníoll go gcomhlíonann siad na critéir incháilitheachta thuasluaite.

Páirtithe Aistrithe

Is údarais uirbeacha iad Páirtithe Aistrithe agus is cuid den Chomhpháirtíocht Tionscadail iad le linn chur i bhfeidhm an tionscadail EUI-IA. Táthar ag súil go mbeidh 3 Pháirtí Aistrithe ag gach tionscadal EUI-IA arb as Bhallstáit nach Ballstát an Phríomhúdarais Uirbigh iad.

Féadfaidh aon údarás uirbeach d'aonaid riaracháin áitiúla a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathair, baile nó bruachbhaile (a thagann le cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA de *Eurostat*) agus atá lonnaithe laistigh den Aontas Eorpach a bheith ina Pháirtí Aistrithe. Níl aon líon íosta áitritheoirí (féadfaidh cathracha de gach méid a bheith ina bPáirtí Aistrithe).

An loighic atá ann maidir le cuireadh a thabhairt do Pháirtithe Aistrithe a bheith rannpháirteach sa Chomhpháirtíocht Tionscadail ná chun inoiriúnaitheacht an réitigh tástáilte a fhorbairt i gcomhthéacsanna uirbeacha eile san AE agus an seans macasamhlú a dhéanamh air thar lear agus é a cur i bhfeidhm ar scála níos forleithne go fadtéarmach a fheabhsú, b'fhéidir le maoiniú ó chlár beartais Comhtháthaithe agus ón CFRE go háirithe. Lena chois sin, d'fhéadfadh sé cur leis anmalartú eolais idir cathracha AE a fhorbairt agus gaolmhaireachtaí fadtéarmacha eatarthu a chothú. Ligfidh baint sa tástáil do Pháirtithe Aistrithe a bhféidearthacht nuálaíochta féin a neartú agus a n-acmhainneacht i dtaobh réitigh nuálacha a chur i bhfeidhm a fheabhsú (i dtéarmaí ábhair agus i dtéarmaí próisis) agus oiriúniú nó macasamhlú a dhéanamh ar chuid den phróiseas réitigh nuálacha tástáilte nó ar an bpróiseas iomlán ina gcathracha féin trí pháirt a ghlacadh sna gníomhaíochtaí aistrithe agus tairbhe a bhaint as réiteach a dtabharfaidh torthaí chomh maith le fadhbanna agus constaicí á shárú.

Táthar ag súil le go rachaidh Páirtithe Aistrithe isteach sa Chomhpháirtíocht tar éis na chéad bliana den tionscadal a bheith curtha i bhfeidhm agus go mbeidh baint acu leis an bPacáiste Oibre ar Aistriú agus buiséad curtha ar leataobh dóibh.

Ní mór Comhpháirtithe Aistrithe a shainaithint agus a roghnú agus táthar ag súil go dtabharfaidh siad gealltanas don Chomhpháirtíocht Tionscadail ar a dhéanaí le linn na Céime Tionscnaimh. Ba cheart tús a chur leis an gcomhar aistrithe, arna chur chun feidhme trí Aistriú an Phacáiste Oibre, nach déanaí ná 12 mhí ó thús de chur chun feidhme an tionscadail. Beidh buiséad seasta ag na Comhpháirtithe Aistrithe a leithdháilfear orthu.

Baint spriocghrúpaí agus geallsealbhóirí ar bhonn níos forleithne

Agus an tionscadal EUI-IA á fhorbairt agus le linn gach céim den tionscadal, ní mór **an grúpa níos forleithne de gheallsealbhóirí** a aithint agus páirt a thabhairt dóibh, **ag brath ar an gcineál tionscadail:**

pobail áitiúla, páirtithe sóisialta, comhlachtaí, eagraíochtaí neamhrialtasacha, saineolaithe, institiúidí, eagraíochtaí, daoine aonair, srl., chomh maith le spriocghrúpaí an tionscadail (i.e. ag brath ar an tionscadal: saoránaigh, oiliúnaithe, cuardaitheoirí poist, grúpaí leochaileacha agus/nó pobail imeallaithe, úsáideoirí seirbhís nó riarachán ar leith), gur féidir tionchar a bheith acu ar an tionscadal nó gur féidir leis an tionscadal tionchar a imirt orthu. Tá sé ríthábhachtach do rathúlacht an tionscadail geallsealbhóirí a aithint, tuiscint a fháil ar an tionchar atá acu ar an tionscadal EUI-IA agus a riachtanais agus a bhfuil siad ag súil leis a chothromú. Mar sin de, ní mór d'údaráis uirbeacha na geallsealbhóirí ábhartha go léir a thabhairt le chéile chun díriú isteach níos fearr ar na fadhbanna agus na riachtanais, chun aontú ar comhfhís nó athrú inmhianaithe gur cheart don tionscadal EUI-IA oibriú i dtreo agus a bhaint amach, agus chun réitigh agus gníomhaíochtaí nithiúla a dhearadh a rachaidh i ngleic leis na fadhbanna agus a spreagfaidh an t-athrú inmhianaithe. Baineann an grúpa níos forleithne de gheallsealbhóirí tairbhe as go díreach agus/nó go hindíreach ach níl ról díreach acu sa tionscadal EUI-IA a chur i bhfeidhm agus níor cheart iad a mheas mar pháirtithe an tionscadail EUI-IA. Mar sin de, níl aon bhuiséad ar leith ná freagrachtaí sonracha curtha ar leataobh dóibh i gcur i bhfeidhm an tionscadail ach meastar go bhfuil siad ábhartha agus ní mór dóibh a bheith rannpháirteach ar bhonn gníomhach (comhdhearadh) chun seachadadh éasca agus éifeachtach den tionscadal a chinntiú.

6.2 LOIGHIC IDIRGHABHÁLA AGUS PLEAN OIBRE AN TIONSCADAIL

Is léiriú é Loighic Idirghabhála an tionscadail EUI-IA ar thuiscint shoiléir agus dea-ullmhaithe ar chonas a bhfuiltear ag súil le go spreagfaidh gníomhaíochtaí beartaithe na hathruithe inmhianaithe agus na torthaí beartaithe. Is modh é chun cur síos a dhéanamh ar an sraith loighiciúil idir riachtanais tosaithe, ionchuir, gníomhaíochtaí an tionscadail, aschuir, torthaí agus tionchar deiridh. Is uirlis í chun struchtúr a chur ar idirghabhála casta agus chun measúnú tionscadail a ullmhú. Déanann an Loighic Idirghabhála cur síos ar: Cad é réasúnaíocht na hidirghabhála/an tionscnaimh? Cad iad na dúshláin/riachtanais a spreag an idirghabháil? Cad iad na fadhbanna atá le réiteach tríd an idirghabháil? Cad é an “t-athrú inmhianaithe”? Conas a mbainfear na hathruithe seo amach?

Tá comhpháirteanna straitéiseacha, feidhmíochta agus monatóireachta agus meastóireachta sa Loighic Idirghabhála:

- Cuimsíonn na comhpháirteanna straitéiseacha: cuspóir foriomlán, cuspóirí sonracha agus torthaí a bhfuiltear ag súil leo:
- Cuimsíonn na comhpháirteanna oibríochtúla: Plean Oibre an tionscadail, Pacáistí Oibre, gníomhaíochtaí, táirgí agus aschuir.

Míníonn **Plean Oibre an Tionscadail** an “conas” den tionscadal. Is treorcháipéis í a léiríonn conas tionscadal de do chuid a chur i bhfeidhm má fhaightear maoiniú dó. Briseann an Plean Oibre an tionscadal síos i bpríomhchéimeanna dá nglaothar Pacáistí Oibre, agus bristear síos na Pacáistí Oibre i gcéimeanna níos lú dá nglaothar gníomhaíochtaí. Tagann táirgí as gníomhaíochtaí agus tagann aschu(i)r as gach Pacáiste Oibre.

Is codanna tábhachtacha den Phlean Oibre iad na **Pacáistí Oibre**. Is iad na príomhcholúin den tionscadal agus cuimsíonn siad gníomhaíochtaí tionscadail bhainteach atá riachtanach chun compháirteanna áirithe den tionscadal a sholáthar agus chun aschuir tionscadail a tháirgeadh. Ba chóir an sraith Pacáistí Oibre seo a leanas a leanúint chun struchtúr a chur ar an tionscadal EUI-IA.

- Pacáiste Oibre don Chéim Ullmhúcháin agus Tionscnaimh
 - Pacáiste Oibre le haghaidh Bainistíochta Tionscadail
 - Pacáiste Oibre don Mhonatóireacht agus Meastóireacht
 - Pacáiste Oibre don Chumarsáid agus Caipitliú
 - Pacáiste Oibre Téamach
 - Pacáiste Oibre don Aistriú
 - Pacáiste Oibre maidir le Dúnadh
- Clúdaíonn na compháirteanna monatóireachta agus meastóireachta: táscairí aschuir agus táscairí toraidh.

6.3 TACAÍOCHT SAINEOLAITHE

Bainfidh gach tionscadal a fhaigheann maoiniú i gcreat an EUI-IA tairbhe as tacaíocht Saineolaí EUI. Go sonrach, tabharfaidh Saineolaithe EUI:

- Comhairle agus treoir ag leibhéil straitéiseach agus oibríochtúil faoin tionscadal agus faoin tionscadal a chur i bhfeidhm.
- Cúnamh maidir le forbairt cáipéisíochta agus aschuir tionscadail a léireoidh agus a scaipfidh eolas faoi ghnóthú cuspóir agus ionchais tar éis chur i bhfeidhm an tionscadail (poitéinseal don acmhainneacht inbhuanaitheacht, inscálaitheacht agus inaistritheacht), na ceachtanna a foghlaimíodh agus dea-chleachtais do lucht spéise níos forleithne d'fhonn cur chun feidhme na nuálaíochtaí is rathúla i gcathracha eile san AE a éascú.
- Rannpháirteachas agus rannchuidiú i ngníomhaíochtaí chaipitlithe agus scaipthe.
- Cúnamh chun an Pacáiste Oibre Aistrithe a chur i bhfeidhm

Soláthróidh na Saineolaithe EUI tacaíocht agus comhairle ar bhonn leanúnach le linn an próisis chun na tionscadail a chur i bhfeidhm agus le linn na céime dúnta.

Is daoine aonair iad na Saineolaithe EUI a bhfuil mioneolas acu ar na hábhair uirbeacha a bhaineann le gach Glao ar Thograí; tá taithí acu a bheith ag obair le húdaráis uirbeacha ar thionscadail a fhaigheann infheistíochtaí poiblí agus leis na tionscadail sin a fhóirú; agus tuiscint mhaith acu ar chreat an bheartais Comhtháite agus taithí cruthaithe acu ar thástáil agus nuálaíocht uirbeach a thacú.

Íocann an EUI-IA go díreach as gach costas a bhaineann le gníomhaíochtaí na Saineolaithe EUI (costais taistil agus lóistín san áireamh). Mar sin de, níor cheart d'iarraitasóirí buiséad chuige sin a thuar ina bhFoirm Iarratais.

6.4 AISTRIÚ

Príomhnuacht amháin atá ann i gcomparáid leis na tionscadail UIA maoinithe le linn an chlárthréimhse 2014-2020 ná daingniú na comhpháirte aistrithe trasnáisiúnta mar chuid dhílis de tionscadail EUI-IA.

Tá sé tábhachtach an bhéim a chur faoin bpáirte gur phríomhaidhm na dtionscadal EUI-IA fós ná réitigh nuálacha a thástáil i gceantar áirithe, ach leis an gcomhpháirt nua seo táthar ag súil le go leanfaidh cathracha aistrithe ó thíortha eile (Páirtithe Aistrithe) próisis agus torthaí na tástála. Tá Pacáiste Oibre Aistrithe tiomnaithe san áireamh anois i ngach tionscadal EUI-IA, ina bhfuil gníomhaíochtaí, buiséid, táirgí insoláthartha agus aschuir ar leith.

Bunaíodh an EUI-IA chun tástáil réiteach nuálacha inaistrithe agus intomhaiste a aithint agus tacaíocht a thabhairt dóibh chun dul i ngleic le fadhbanna a bhaineann le forbairt uirbeach inbhuanaithe ag leibhéal an Aontais Eorpaigh. Aidhm eile atá ag an EUI-IA ná torthaí tástálacha a bhailiú agus a roinnt (trí thacaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí aistrithe freisin) chun cumais nuálaíocha agus togáil faisnéise a fhorbairt i ngach ceantar uirbeach den AE. Is é an cuspóir ná go n-úsáideann cathracha AE eile na haschuir tionscadail EUI-IA chun tionchar an Tionscnaimh ina hiomláine a ardú, tairbhe a dhéanamh do cheapadh beartais ar leibhéal éagsúla agus tacaíocht a thabhairt do chomhoibriú idir ceantair uirbeacha Eorpacha.

Ba cheart d'ionchorprú na comhpháirte aistrithe díriú ar:

- ligean do Pháirtithe Aistrithe pleanáil agus tástáil phíolótach an réitigh nuálach tástáilte a leanúint,
- ligean do Pháirtithe Aistrithe anailís a dhéanamh ar a gcomhthéacsanna uirbeacha áitiúla chun tuiscint níos fearr a fháil ar conas gur féidir réitigh nuálacha a leasú chun freastal ar na riachtanais agus na coinníollacha áitiúla,
- eolais agus taithí a roinnt idir na Páirtithe Tionscadail go léir,
- ionchuir tábhachtacha a roinnt gur féidir an dearcadh seachtrach a thabhairt don tionscadal EUI-IA agus Páirtithe Aistrithe a spreagadh,

- ullmhúchán cáipéisíochta déanta ag Páirtithe Aistrithe gur féidir cabhrú leo le macasamhlú an réitigh nuálaí sa todhchaí (cáipéisíochta le haghaidh Staidéar Féidearthachta agus Deiseanna agus doiciméadacht infheistíochta),
- ullmhúchán leagáid an tionscadail EUI-IA i bhfoirm samhail Réitigh Nuálaí - EUI déanta ag an bPríomhúdarás Uirbeach agus ag a bPáirtithe Tionscadail le húsáid ag cathracha AE eile atá suim acu sa réiteach nuálach.

Féadfaidh na gníomhaíochtaí thuasluaite a chur i gcrích tríd **an réimse modhanna oibre** seo a leanas a úsáid: cuairteanna ar an láthair, ceardlanna/cruinnithe/díospóireachtaí ar líne nó as líne, gníomhaíochtaí, athbhreithnithe píaraí, obair na bPáirtithe Aistrithe iad féin a ligeann dóibh a thuilleadh thairbhe a bhaint as an méid a bhfoghlaimíodh ón malartú aistrithe agus ullmhú chun macasamhlú a dhéanamh ar an réiteach nuálach sa todhchaí freisin, agus foirmeacha eile oibre agus comhoibrithe inmhianaithe.

Táthar ag súil le go n-ullmhaí Páirtithe Aistrithe na táirgí foghlamtha agus infheistíochta seo a leanas: **Suirbhé ar Acmhainn Aistrithe, Staidéar Féidearthachta agus Deiseanna Macasamhlaithe** – (ceann amháin do gach Páirtí Aistrithe). Tá cead acu freisin **cáipéisíocht infheistíochta agus cur i bhfeidhm infheistíochtaí phíolótacha ar scála beag** a mhaoiniú.

Táthar ag súil le go n-ullmhaí an Príomhúdarás Uirbeach **Samhail Réitigh Nuálaí -EUI** – doiciméad deiridh atá dírithe ar inaistritheacht agus intomhaisteacht an réitigh nuálaí tástáilte d'fhonn ligean do Pháirtithe Aistrithe (ach freisin do chathracha AE a bhfuil suim acu inti) foghlaim faoi thorthaí na tástála agus treoracha a fháil maidir le conas tabhairt faoi macasamhlú.

Déanfaidh an iarratasóir EUI-IA cinneadh i dtaobh buiséad iomlán an Phacáiste Oibre don Aistriú agus ní mór na nithe a leanas a bheith á gcuimsiú ann:

- buiséad curtha i leataobh don Phríomhúdarás Uirbeach, nó don Pháirtí Seachadta atá i gceannas chur i bhfeidhm an Phacáiste Oibre Aistrithe nó buiséad atá roinnte idir na Páirtithe ábhartha go léir:
- Buiséid le haghaidh gach Páirtí Aistrithe i bhfoirm cnapshuim – an tsuim iomlán de EUR 150 000 mar uasmhéid (EUR 120 000 CFRE agus rannchuidiú dílis de uasmhéid EUR 30 000).

Tá an fhreagracht ar an bPríomhúdarás Uirbeach maidir leis na Páirtithe ar mian leo imeascadh sa Chomhpháirtíocht a aithint agus a roghnú (mar aon leis an gcaoi a ndeachaigh an Príomhúdarás Uirbeach i gComhpháirtíocht leis na Páirtithe Seachadta). Ba cheart tús a chur cheana féin leis an bpróiseas chun Comhpháirtithe Aistrithe a shainaithint cheana féin ag céim an iarratais, nuair a iarrtar ar iarratasóirí limistéir uirbeacha Eorpacha eile a shainaithint a d'fhéadfadh tairbhe a bhaint as an réiteach atá beartaithe a mhacasamhlú iontu i bhfianaise na gcoinníollacha fabhracha maidir le haistriú (saintréith chomhchosúil, comhthéacsanna) nó a gcumas nuálaíochta a mhéadú; chun mionsaothrú a dhéanamh ar an gcaoi a n-aithneofar na Comhpháirtithe Aistrithe is oiriúnaí agus na Comhpháirtithe Aistrithe ionchasacha a shonrú, má tá siad sainaitheanta cheana féin, mar aon leis na bunspreagthaí/na bunréasúnaíocht. Ós rud é go bhfuil sé ar cheann de chuspóirí EUI-IA go n-úsáidfear aschuir an tionscadail i cathracha eile, rud a mhéadóidh tionchar an Tionscnaimh ina iomláine agus gurb é

uaillmhian EUI-IA macasamhlú na réiteach nuálach arna bhforbairt ag na tionscadail a mhéadú, tá sé tábhachtach gur féidir le tionscadail ag céim an iarratais próiseas dea-chomhoibrithe, réasúnaíocht agus spreagadh a léiriú chun na Comhpháirtithe Aistrithe is oiriúnaí a roghnú.

Ní mór Comhpháirtithe Aistrithe a shainaithint ar a dhéanaí le linn na Céime Tionscnaimh agus tá cur i gcrích rathúil na Céime Tionscnaimh coinníollaithe ag síniú Comhpháirtithe Aistrithe, ar a laghad, litreacha intinne.

Ní mór go gcuirfidh Roghnú na bPáirtithe Aistrithe san áireamh: (i) go mbeadh cothromaíocht i measc na cathracha atá rannpháirteach sa Chomhpháirtíocht (i dtaobh a méid (cathrach beaga, meánmhéid agus móra) agus a suíomh (réigiúin lagfhorbartha, réigiúin trasdula agus réigiúin níos forbartha)), agus (ii) chun na Páirtithe Aistrithe is ábhartha a thabhairt le chéile chun cáilíocht na gníomhaíochtaí macasamhlaithe a dheimhniú. **Mar sin de, ba cheart do roghnúchán na bPáirtithe Aistrithe prionsabail threoracha áirithe a leanúint:**

- Ba cheart do Pháirtithe Aistrithe teacht as Ballstáit éagsúla AE;
- Ba cheart do ar a laghad dhá chathair den cheithre chathair atá bainteach (an Príomhúdarás Uirbeach + na trí Páirtithe Aistrithe) a bheith suite i réigiúin lagfhorbartha nó i réigiúin trasdula¹⁶;
- Ba cheart go mbeidh cathracha de mhéideanna difriúla sa Chomhpháirtíocht.

Seolfar an Glao do Pháirtíochta Aistrithe 12 mhí tar éis tús chéime curtha i bhfeidhm an Tionscadail agus, mar aon leis an bpróiseas roghnúcháin, mairfidh sé sin suas go dtí sé mhí. **Mairfidh cur i bhfeidhm an Phacáiste Oibre don Aistriú 30 mí** agus táthar ag súil go dtosóidh sé ag an am céanna is a thosaíonn an próiseas chun Páirtithe Aistrithe a roghnú.

6.5 CATAGÓIRÍ COSTAIS

Is féidir le tionsadail an EUI-IA na catagóirí costais seo a leanas a úsáid:

- Foireann
- Oifig agus riarachán
- Taisteal agus lóistín
- Saineolas agus seirbhísí seachtracha

¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

- Trealamh
- Infreastruchtúr agus oibreacha foirgníochta

Tugtar sainmhíniú ar gach catagóir costais sa Treoir EUI-IA, chomh maith le treoracha le haghaidh buiséadú agus tuairisciú. Moltar go láidir do Pháirtithe comhairle a lorg ón Ardrúnaíocht Bhuan má tá aon fhadhb maidir le incháilitheacht caiteachais nach bhfuil freagra ann ina leith sna rialacha reatha. Tabhair faoi deara go gcumhdaítear caiteachas na gComhpháirtithe Aistrithe le cnapshuim.

Ní mór do Rialaitheoir Céadleibhéil (FLC) an caiteachas a dhearbhaíonn an tionscadal a iniúchadh. Ní mór do thuairim neamhspleách an FLC dlíthiúlacht agus rialtacht an chaiteachais dearbhaithe, seachadadh táirgí agus seirbhísí, iontaofacht an chaiteachais dearbhaithe agus comhlíontacht chaiteachais agus oibríochtaí le rialacha náisiúnta, rialacha an EUI-IA agus an AE a chlúdach. Toisc go gceapann agus go n-íocann an EUI-IA an FLC go díreach, níor cheart don Chomhpháirtíocht tionscadail aon chostas rialacháin (iniúchta) a thuar agus buiséad an tionscadail á chur i dtoll a chéile. Eagróidh an FLC rialuithe ar na tionscadail ar an bhfód freisin. Ciallaíonn rialú ar an bhfód go **dtabharfaidh an FLC cuairt ar an tionscadal agus go gcinnteoidh sé gur tharla gníomhaíochtaí áirithe agus gur ceannaíodh seirbhísí, táirgí agus infheistíochtaí áirithe le linn an tionscadal a chur i bhfeidhm de réir an Fhoirm Iarratais faofa, agus gur cloíodh leis na rialacháin iomchuí.**

Mar a luaitear sna prionsabail chistiúcháin, leanann na tionscadail EUI-IA an prionsabal um “chostais iomlána”: faigheann an tionscadal cómhaoiniú CFRE suas go 80% de na costais incháilithe iomlána agus ní mór do gach Páirtí Tionscadail (Príomhúdarás Uirbeach nó Údarás Uirbeach Comhlachaithe, Páirtí Seachadta agus Páirtí Aistrithe) a fhaigheann CFRE íocaíocht airgeadais a urrú chun an buiséad a iomlánú agus an sprioc íocaíochta a shroicheadh (ar a laghad 20% de costais Páirtithe incháilithe).

Nuair a thagann na híocaíochtaí seo ó fhoinsí príobháideacha, ní thagann siad faoi chuimsiú dlí cúnaimh Stáit. Nuair a thagann na híocaíochtaí seo ó fhoinsí poiblí, agus nuair atá gníomhaíochtaí neamheacnamaíoch i gceist leis an tionscadal, ní mheastar an maoiniú do na gníomhaíochtaí seo a bheith mar chúnamh Stáit. D’ainneoin sin, nuair a thugann Ballstáit íocaíochtaí óna n-acmhainní poiblí do thionscadail a bhfuil “gníomhaíochtaí eacnamaíocha” ag baint leo, i.e. earraí agus seirbhísí a chur ar fáil ar an margadh, ní mór go mbeidh na tionscadail sin deartha ionas go gcloíonn aon íocaíocht phoiblí le rialacha Cúnaimh Stáit ag gach leibhéal, is é sin ag leibhéal an úinéara, an cruthaitheora agus/nó oibreora an tionscadail nó saoráide. Sna cásanna sin, ní mór don chistiúchán poiblí bheith i gcomhréir leis na riachtanais a bhaineann le Rialachán *De Minimis*, nó leis na coinníollacha socruithe sa Rialachán Blocdhíolúine Ginearálta (GBER) nó leis an gCinneadh maidir le Seirbhísí ar mhaithe leis an Leas Eacnamaíoch i gCoitinne (SGEI).

Tá eolas sonrach faoi sholáthar poiblí agus cúnamh Stáit ar fáil sa Treoir EUI-IA.

7. PRÓISEAS IARRATAIS

Tá na doiciméid seo a leanas sa **phacáiste iarratais** don dara Ghlaio ar Thograí EUI-IA:

- Na **Téarmaí Tagartha** reatha atá ar fáil i ngach teanga AE. Mar sin féin, tabhair faoi deara go bhfuil tús áite ag an leagan Béarla sa chás go bhfuil neamhréireacht ann.
- Treoir EUI-IA (ar fáil i mBéarla amháin) gur gá tagairt fairsing a dhéanamh dó i dtaobh rialacha uileghabhálacha an Tionscnaimh.
- Treoir theicniúil faoin Ardán Malairte Leictreonach (EEP).
- Treoracha sonracha faoi conas an Fhoirm Iarratais a líonadh isteach atá ar fáil ar líne i ngach teanga AE ar an gcóras EEP. Mar sin féin, tabhair faoi deara go bhfuil tús áite ag an leagan Béarla sa chás go bhfuil neamhréireacht ann.
- Doiciméad Oibre Cúirtéise don Fhoirm Iarratais (leagan oibre den Fhoirm Iarratais agus den Bhileog Dhearbhaithe – doiciméad Word ar fáil i mBéarla amháin) mar uirlis le cabhrú sa phróiseas dréachtála iarratais.

Tá an cháipéisíocht go léir ar fáil ar shuíomh an EUI.

Tríd an EEP a úsáid, is próiseas 100% gan pháipéar é an próiseas iarratais (<https://eep.urban-initiative.eu/>). Is é atá san iarratas ná:

- **Foirm Iarratais:** Ní mór an Fhoirm Iarratais a líonadh isteach ar an ardán ar líne EEP. Tá codanna ann a léiríonn smaoineamh an tionscadail agus an réasúnaíocht ina leith (lena n-áirítear eolas faoi nuálaíocht an togra), an Chomhpháirtíocht (lena n-áirítear an Príomhúdarás Uirbeach, na Páirtithe Seachadta, na Páirtithe Aistrithe agus más ábhartha, na húdaráis Uirbeacha Comhlachaithe), na príomhchuspóirí agus na torthaí a bhfuiltear ag súil leo, an Plean Oibre beartaithe agus an buiséad. Ní féidir eagarthóireacht a dhéanamh agus iarratas a chur isteach ach amháin le linn an Ghlaio ar Thograí oscailte. Tá roinnt nasc, foirmlí agus seiceálacha uathoibríocha san iarratas. Mar thoradh ar na gnéithe seo, taispeántar teachtaireacht earráide mura líontar an iarratas isteach i gceart, agus ní féidir é a sheoladh. Cabhraíonn seo leis an mbaol iarratais neamhincháilithe a chur isteach a laghdú go suntasach.
- **Iarscríbhinn:** Is féidir le hiarratasóirí iarscríbhinn amháin a uaslódáil sa chóras EEP agus beidh seo iata san Fhoirm Iarratais. D'fhéadfaí seo a bheith mar léarscáil a léiríonn an réimse idirghabhála, graf, grafaice eolais, srl. Tá sonraí ar fáil faoi chineál agus tomhas na cáipéise gur féidir iarscríbhinn a dhéanamh air sa Treoir EEP.
- **Bileog Dhearbhaithe:** Déantar an bhileog dhearbhaithe a ghiniúint go huathoibríoch ar an ardán ar líne nuair atá an Fhoirm Iarratais á líonadh isteach nó i ndiaidh di a bheith líonta isteach. Ní

mór í a phriontáil, í a bheith sínithe ag ionadaí dlíthiúil de chuid an Príomhúdaráis Uirbigh, í a scanadh, agus í a uaslódáil chuig cuid H den Fhoirm Iarratas, i. An Bhileog Dhearbhaithe.

Moltar go láidir go líonann iarratasóirí an Fhoirm Iarratais isteach i mBéarla soiléir, cé gur féidir í a chur isteach in aon cheann de theangacha oifigiúla an AE. Ní mór tabhairt faoi deara go ndéanfar na Measúnuithe Straitéiseacha agus Oibríochtúla bunaithe ar an leagan Béarla den Fhoirm Iarratais (a bheidh aistrithe go Béarla ag soláthraí seachtrach ar chonradh don Ardrúnaíocht Bhuan, sa chás go gcuirfear an Fhoirm Iarratais isteach i dteanga eile). Ní féidir leis an Ardrúnaíocht Bhuan cáilíocht an aistriúcháin a chinntiú. Mar sin de, is ar phriacal an iarratasóra féin a bheidh sé. Lena chois sin, ní mór an Conradh Fóirdheontais, bainistíocht tionscadail, an tuarascáil foirmiúil, na príomhtháirgí agus gach cumarsáid leis an Eintiteas ar cuireadh cúram air agus leis an Ardrúnaíocht Bhuan bheith i mBéarla. Ní féidir an Fhoirm Iarratais a chur isteach gan an Bhileog Dhaingnithe.

Is é an spriocdháta deiridh chun an Fhoirm Iarratais agus an Bhileog Dhearbhaithe a chur isteach ná
05/10/2023, 14:00 CEST

8. PRÓISEAS ROGHNÚCHÁIN

Tar éis d'iarratais a bheith curtha isteach, beidh gach ceann faoi réir próisis roghnúcháin a leanann na céimeanna seo a leanas:

1. Seiceáil incháilitheachta
2. Measúnú Straitéiseach
3. Measúnú Oibríochtúil

8.1 SEICEÁIL INCHÁILITHEACHTA

Nuair a dhúnann an Ghlaio ar Thograí EUI-IA, déanann an Ardrúnaíocht Bhuan seiceáil incháilitheachta ar gach iarratas a cuireadh isteach. Is iad na haidhmeanna atá ag an tseiceáil incháilitheachta ná cinntiú go gcloíonn na Foirmeacha Iarratais agus a n-iarscríbhinní leis na critéir incháilitheachta foirmiúla; measúnú breise ar iarratais neamhincháilithe a sheachaint; agus cóir comhionann a chinntiú do gach tionscadal a roghnófar le haghaidh maoiniú a fháil.

Is iad na critéir incháilitheachta EUI-IA ná na cinn seo a leanas:

1. Tá an Fhoirm Iarratais curtha isteach go leictreonach ar an Ardán Malairte Leictreonach roimh an spriocdháta a léirítear sna Téarmaí Tagartha don nGairm Tograí.
2. Tá an Fhoirm Iarratais líonta isteach ina hiomláine.
3. Is é atá san iarratasóir ná údarás uirbeach aonair d'Aonad Riaracháin Áitiúil a shainítear de réir an leibhéil uirbithe mar chathair, baile nó bruachbhaile (de réir cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA ó *Eurostat*) agus nuair is ionann an daonra ann agus ar a laghad 50 000 áitritheoir

NÓ

Is é atá san iarratasóir ná cumann nó grúpa údaráis uirbeacha le stádas dlíthiúil mar cheirtleáin eagraithe d'Aonaid Riaracháin Áitiúla, ina bhfuil cónaí ar fhormhór (51% ar a laghad) na n-áitritheoirí in Aonaid Riaracháin Áitiúla mar a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathracha, bailte nó bruachbhailte (de réir cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA ó *Eurostat*) agus nuair is ionann 50 000 áitritheoir ar a laghad agus an chomhdhaonra iomlán.

NÓ

Is é atá san iarratasóir ná cumann nó grúpáil údaráis uirbeacha gan stádas dlíthiúil mar cheirtleáin eagraithe, agus gurb Aonaid Riaracháin Áitiúla iad na húdaráis uirbeacha rannpháirteacha go léir (Príomhúdarás Uirbeach agus Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe) a shainítear de réir an leibhéil uirbithe (DEGURBA) *Eurostat* mar chathair, baile nó bruachbhaile (de réir cód 1 DEGURBA nó cód 2 DEGURBA ó *Eurostat*) agus nuair is ionann 50 000 áitritheoir ar a laghad agus an chomhdhaonra iomlán (Príomhúdarás Uirbeach agus Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe).

4. Cloítear leis an tréimhse incháilitheachta: cloíonn dáta críochnaithe an tionscadail le riachtanais na Gairme agus riachtanais an EUI-IA.
5. Cloítear leis na riachtanais i dtaobh buiséid uasta (EUR 5 mhilliún CFRE mar uasmhéid) agus leis an bprionsabal cómhaoinithe (íocaíocht de 20% ar a laghad urraithe ag an gComhpháirtíocht).
6. Is as Ballstáit AE do gach páirtí atá rannpháirteach (Príomhúdarás Uirbeach nó Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe agus Páirtithe Seachadta).
7. Sa chás go bhfuil cumann nó grúpa údaráis uirbeacha gan stádas dlíthiúil mar cheirtleáin eagraithe, léirítear Príomhúdarás Uirbeach nó na húdaráis Uirbeacha Comhlachaithe san Fhoirm Iarratais.
8. Níl baint ag na húdaráis uirbeacha (Príomhúdaráis Uirbeacha agus/nó Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe) a chuireann iarratas isteach ach le togra tionscadail amháin i gcreat an Ghlaio ar Thograí céanna.

9. Níor roghnaíodh údaráis uirbeacha (Príomhúdaráis Uirbeacha agus/nó Údaráis Uirbeacha Comhlachaithe a chuireann iarratas isteach agus níor tugadh maoiniú dóibh ar an ábhar chéanna ó thionscnamh Gníomhaíochtaí Nuálacha Uirbeacha nó Tionscnamh Uirbeach Eorpach – Glao ar Thograí do Ghníomhaíochtaí Nuálacha.
10. Uaslódáladh Bileog Dhearbhaithe neamhleasaithe atá sínithe ag ionadaí dlíthiúil an Phríomhúdaráis Uirbigh ar an Ardán Malairte Leictreonach sa Chuid Bhileog Dhearbhaithe den Fhoirm Iarratais.

Mura gcloítear leis na riachtanais go léir mar atá leagtha amach thuas, beidh an t-iarratas neamhincháilithe agus ní dhéanfar aon mheasúnú breise air. Cuirfear scéala chuig iarratasóirí ag deireadh na Seiceála incháilitheachta faoin gcinneadh i taobh a n-iarratais (má tá sé ag dul ar aghaidh don chéad chéim eile nó nach bhfuil).

8.2 MEASÚNÚ STRAITÉISEACH

Beidh iarratais incháilithe agus inghlactha faoi réir Measúnú Straitéiseach le bheith déanta ag painéal Saineolaithe Seachtracha. Is ionann an Measúnú Straitéiseach agus **70%** den ualú a thugtar don measúnú tionscadail ina iomláine. Tá na critéir seo a leanas i gceist leis an Measúnú Straitéiseach:

- **Nuálaíocht agus ábharthacht (30%)** Cá mhéad gur féidir leis an iarratasóir a léiriú gur réiteach nua í an togra tionscadail a bhfuil luach sa bheis aige i dtaca le hábhar an Ghlaio? Cá mhéad a bhaineann an réiteach leis an gcomhthéacs áitiúil agus le cuspóirí Bheartais Comhtháite?
- **Comhpháirtíocht agus comhchruthú (12%)** Cé chomh bainteach agus láidir is atá an Chomhpháirtíocht chun an réiteach mholta a chur i bhfeidhm agus chun na torthaí a bhfuiltear ag súil leo a bhaint amach. Cá mhéad rannpháirteachas ciallmhar agus comhchruthú ó gheallshealbhóirí, spriocghrúpaí agus saoránaigh atá ceadaithe ag an moladh?
- **Intomhaisteacht torthaí agus tionchair (12%)** Cé chomh sonrach agus réalaíoch is atá na torthaí a bhfuiltear ag súil leo agus cá mhéad is a léiríonn siad an tionchar a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh ag an tionscadail ar an gcomhthéacs áitiúil agus ar thairbhíthe/úsáideoirí deiridh?
- **Inbhuanaitheacht agus uasghrádú (8%)** Cá mhéad a chabhróidh an tionscadal go buan chun dul i ngleic leis an dúshlán ainmnithe? Cé chomh féinchothaithe a bheidh an réiteach mholta tar éis a dháta deiridh agus cá mhéad féidearthachta atá ann uasghrádú a dhéanamh má chruthaítear go rathúil é?
- **Inaistritheacht (8%)** Cé chomh inaistrithe is a bheidh an tionscadal go dtí ceantair uirbeacha eile ar fud na hEorpa?

Léirítear na ceisteanna measúnaithe tascacha le haghaidh gach critéar sa Treoir EUI-IA, Caibidil 3.2 “Próiseas roghnúcháin”.

Mar thoradh ar an Measúnú Straitéiseach, déanann an Painéal de Shaineolaithe Seachtracha measúnú domhain ar na hiarratais agus déanann siad iad a rangú bunaithe ar an scóráil sa Mheasúnú Straitéiseach. Mar atá aontaithe leis an gCoimisiún, rachaidh iarratais atá thar tairseach áirithe sa rangú iomlán ar aghaidh chuig an Measúnú Oibríochtúil. Cuirfear scéala chuig iarratasóirí ag deireadh an phróisis Measúnaithe Straitéisigh faoin gcinneadh i taobh a n-iarratais (má tá sé ag dul ar aghaidh don chéad chéim eile nó nach bhfuil).

8.3 MEASÚNÚ OIBRÍOCHTÚIL

Déanann an Ardrúnaíocht Bhuan an Measúnú Oibríochtúil agus is ionann an measúnú agus 30% den ualú a thugtar don measúnú tionscadail foriomlán. Is í príomhaidhm an Mheasúnaithe Oibríochtúla ná stóinseacht an togra a mheas i.e.; an bhfuil údar leis, an bhfuil sé réalaíoch, seasmhach agus stuama, críochnúil, réidh le bainistiú ar bhealach éifeachtach agus le cur i bhfeidhm ar bhealach tapa agus an bhfuil luach ar airgead ag baint leis. Déanfar meastóireacht ar na critéir seo a leanas le linn an Mheasúnaithe Oibríochtúla:

- **Dearadh agus Loighic Tionscadail (12%)** Cé chomh réalaíoch, seasmhach agus stuama atá gnéithe (gníomhaíochtaí, táirgí, aschuir, táscairí) den Phlean Oibre? Cá mhéad a chuideoidh dearadh an tionscadail mholta leis na cuspóirí agus na torthaí a bhfuiltear ag súil leo a bhaint amach?
- **Indéantacht agus ullmhacht oibríochtúil an tionscadail (8%)** Cé chomh indéanta is atá an togra (chun a bheith curtha i bhfeidhm laistigh den tréimhse ama sonraithe) agus cé chomh réidh le hoibriú is atá sé?
- **Socrúithe eagrúcháin agus acmhainn oibríochtúil (5%)** Cé chomh oiriúnach is atá gníomhaíochtaí bainistíochta agus cumarsáide agus an dtacaíonn siad le cur i bhfeidhm foriomlán an tionscadail?
- **Buiséad (5%)** Cé chomh stuama agus comhréireach is atá an buiséad?

Léirítear na ceisteanna measúnaithe táscacha le haghaidh gach critéar sa Treoir EUI-IA, Caibidil 3.2 “Próiseas roghnúcháin”.

Tar éis an mheasúnaithe Oibríochtúil, faoi Choiste Roghnúcháin a fhanann sé an cinneadh deiridh a dhéanamh. Cuirfear scéala chuig iarratasóirí ag deireadh an phróisis Mheasúnaithe Oibríochtúla faoin gcinneadh.

8.4 CÓRAS SCÓRÁLA MEASÚNAITHE

Úsáidtear córas scórála le cabhrú le linn an phróisis chinnteoireachta. Sanntar scór idir 1 agus 10 do gach critéar ualaithe; ansin tugtar meánscór do gach tionscadal. Úsáidtear an scála scórála seo a leanas:

9-10 – sármhaith

7-8 – go maith

5-6 – measartha

3-4 – lag

1-2 – an-lag

Tabhair faoi deara má fhaigheann tionscadal níos lú ná, nó cothrom le 4 faoi chritéar measúnaithe ar bith, diúltófar go huathoibríoch agus ní phróiseálfar a thuilleadh é.

Úsáidtear an córas scórála ag cur na buanna sonracha de gach togra tionscadail san áireamh ach freisin, le díograis don phróiseas iomaíoch, ba cheart measúnú comparáideach a dhéanamh ar na tograí tionscadail eile a chuirtear isteach i gcreat an Ghlaio ar Thograí céanna. Dá thoradh sin, ní thugtar na scóir faoi seach d'iarratasóirí tograí tionscadail nár cuireadh ar an ngearrliosta iad don Mheasúnú Oibríochtúil nó nár faomhadh iad faoi dheireadh ach tugtar aiseolas mionsonraithe ar gach critéar a measúnaíodh dóibh.

Ní mór d'iarratasóirí tionscadail tabhairt faoi deara nach bhfuil teideal acu go huathoibríoch ar an deontas AE iomchuí má roghnaítear iad le linn an phróisis roghnúcháin. Mura gcloítear leis na coinníollacha sainmhínithe le linn na Céime Tionscnaimh (agus nach bhfuil an tionscadal réidh le hoibríocht a dhéanamh), coimeádann an tEintiteas ar cuireadh cúram air an ceart chun deireadh a chur leis an tionscadal agus é a bhaint den liosta EUI-IA de thionscadail faofa (le haghaidh tuilleadh sonraí, féach Treoir EUI-IA, Caibidil 4 “Tréimhse Tionscnaimh agus Conraitheoireacht”).

8.5 CRITÉIR EISIATA D'IARRATASÓIRÍ DEONTAIS

De réir Rialachán (AE, *Euratom*) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle faoi na rialacha airgeadais a bhaineann le buiséad ginearálta an Aontais¹⁷, d'fhéadfaí go n-eisiafar iarratasóirí ón nós

¹⁷ RIALACHÁN (AE, *Euratom*) 2018/1046 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, *Euratom*) Uimh. 966/2012 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>

imeachta chun deontais a dhámhachtain má tá ceann amháin nó níos mó de na cásanna eisiata seo a leanas i gceist leis an bPríomhúdarás Uirbeach nó le duine nó daoine atá cumhachtaí ionadaíochta, cinnteoireachta nó rialaithe acu laistigh den Phríomhúdarás Uirbeach, nó daoine atá riachtanach chun an tionscadal a chur i bhfeidhm.

- féimheacht, dócmhainneacht nó nósanna imeachta foirceanta,
- sárú dualgais i dtaobh íocaíochtaí cánacha nó ranníocaíochtaí slándála sóisialta a íoc,
- mí-iompar gairmiúil tromchúiseach, lena n-áirítear mífhaisnéis,
- calaois,
- caimiléireacht,
- iompar a bhaineann le heagraíocht choiriúil
- sciúradh airgid nó maoiniú sceimhlitheoireachta,
- cionta sceimhlitheoireachta nó cionta a bhaineann le gníomhaíochtaí sceimhlitheoireachta,
- saothar leanaí agus cineálacha eile gáinneáil ar dhaoine,
- neamhrialtacht,
- bheith ina cuideachta chaoch nó cuideachta chaoch a chruthú.

Le linn an phróisis iarratais, ní mór do gach iarratasóir dearbhú a chur isteach leis an bhFoirm iarratais a dheimhníonn nach bhfuil aon cheann de na critéir eisiata thuasluaite i gceist leis an bPríomhúdarás Uirbeach nó leis na Páirtithe Tionscadail. Is cuid den Bhileog Dhearbhaithe atá i gceangal leis an bhFoirm iarratais ar an EEP é an dearbhú seo. Tabhair faoi deara go gcaithfidh ionadaí dlíthiúil an Phríomhúdaráis Uirbigh an Bhileog Dhearbhaithe a shíniú ionas go measfar go bhfuil sé incháilithe le linn na Seiceála Incháilitheachta.

Le linn an nós imeachta roghnúcháin agus sula ndéanann an Coiste Roghnúcháin cinneadh críochnaitheach maidir le bronnadh na ndeontas, seiceálann an Bhuanrúnaíocht na hiarratasóirí sa Chóras Luathbhraite agus Eisiaimh (EDES), an córas a bhunaigh an Coimisiún Eorpach chun cosaint leasanna airgeadais an AE a threisiú agus chun bainistíocht fhónta airgeadais a áirithiú¹⁸. Má bhraitear Príomhúdarás Uirbeach san EDES, tugann an Ard-Rúnaíocht Bhuan fógra don iarratasóir, a bhfuil an deis aige ansin cosaint a chur i láthair roimh an gcinneadh deiridh ón gCoiste Roghnúcháin, i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta.

¹⁸ Airteagal 142, RIALACHÁN (AE, Euratom) 2018/1046 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais

9. CÉIM TIONSCNAIMH AGUS CONRADH

Clúdaíonn an Chéim Tionscnaimh an chéad sé mhí roimh chéim curtha i bhfeidhm an tionscadail. An aidhm atá aici ná le cinntiú go gcloítear leis na coinníollacha riaracháin go léir chun an tionscadal a chur i bhfeidhm go furasta agus go héifeachtúil agus chun dearbhuithe a sholáthar maidir le hullmhacht an tionscadail (bainistíocht tionscadail, tionscadail a chur i bhfeidhm, bainistíocht riosca). Is iad na príomhghnéithe a thugtar fúthu sa tréimhse seo ná oiliúint i mbainistíocht tionscadail (lena n-áirítear eolais maidir leis an gcreat tuairiscithe agus monatóireachta), comhlíonadh riachtanais riaracháin agus dhíthiúil le haghaidh tús an tionscadail, imeascadh moltaí an Choiste Roghnóireachta, an iniúchta *ex-ante* agus na seiceála ullmhachta. Aidhm eile atá ag an gCéim Tionscadail ná comhoibriú rathúil a bhunú idir an tionscadal agus an Ardrúnaíocht Bhuan.

Is próiseas atá fite fuaite sa Chéim Tionscnaimh é seiceáil ullmhachta an tionscadail chun fadhbanna móra gan choinne le linn an tionscadail a chur i bhfeidhm a sheachaint a oiread agus is féidir. Déanann an FLC agus an Ardrúnaíocht Bhuan seiceáil ullmhachta an tionscadail le linn an iniúchta *ex-ante* agus clúdaítear an réimse iomlán fadhbanna bainistíochta, riaracháin, airgeadais agus feidhmiúla gur féidir leo cur isteach ar an tionscadal a chur i gcrích agus ar thorthaí spriocdhírthe a bhaint amach. Dearbhaíonn an tseiceáil ullmhachta go bhfuil straitéis iontaofa agus a dhóthain réamhaíochta i dtaobh na n-ábhar a pléadh sa chuid bainistíochta riosca den Fhoirm Iarratais ag an tionscadal (i.e. bainistíocht tionscadail, acmhainn daonna chun an tionscadal a chur i bhfeidhm, ullmhacht do ghnáthaimh soláthair, amlíne réalaíoch, timpeallacht dhlíthiúil, cáipéisíocht a bhaineann le hinfheistíochtaí, suíomh agus údarais riaracháin...).

Mura gcríochnaítear an Chéim Tionscnaimh go rathúil laistigh den chreat ama beartaithe de 6 mhí (níor chríochnaíodh aon cheann de na céimeanna thuasluaite, nó bhí toradh diúltach leis an iniúchadh *ex-ante* agus/nó leis an tseiceáil ullmhachta) tá an ceart ag an Eintiteas ar cuireadh cúram air deireadh a chur leis an tionscadal agus é a bhaint den liosta EUI-IA de thionscadail faofa. Sa chás sin, ní íoctar ach an dá chnapshuim le haghaidh Ullmhúchán tionscadail agus an Chéim Tionscnaimh. Má chuirtear isteach ar an gCéim Tionscnaimh sula gcríochnófar í (m.sh., tiocfaidh deireadh leis an tionscadal), ní scaoilfear ach an chnapshuim atá beartaithe do chostais Ullmhúcháin Tionscadail chuig an bPríomh-Údarás Uirbeach.

Is coinníoll *sine qua non* é Céim Tionscnaimh atá curtha i gcrích go rathúil chun cistiúcháin CFRE le haghaidh tús a chur leis an tionscadal a chur i bhfeidhm a fháil.

10. CONAS CÚNAMH A FHÁIL

Beidh foireann na hArdrúnaíochta Buaine réidh le cabhrú má tá ceisteanna ag iarratasóirí le linn an Ghlaio ar Thograí EUI-IA - tá sonraí ar fáil ar suíomh an EUI. Sa bhreis air sin:

- Eagróidh an Ardrúnaíocht Bhuan Seimineáir Iarratasóra i gcathracha éagsúla ar fud na hEorpa. Tá dátaí agus láithreacha na Seimineáir Iarratasóra ar fáil ar suíomh an EUI. Le linn na seimineáir seo, beidh an deis ag iarratasóirí cruinnithe déthaobhacha a chur in áirithe le baill na hArdrúnaíochta Buaine agus/nó le hionadaithe an Choimisiúin chun a smaoineamh don tionscadal a phlé.
- Eagrófar seimineáir gréasáin ar ghnéithe faoi leith i dtaobh tionscadal a fhorbairt agus a chur isteach.
- Tá rannán C&F ar fáil ar suíomh an EUI agus reáchtálfar comhairliúcháin déthaobhacha ar líne.
- Tá an pacáiste iarratais (lena n-áirítear: na Téarmaí Tagartha, Treoir EUI-IA, Treoir theicniúil don Ardán Malairte Leictreonach (EEP), teoracha sonracha faoi conas an Fhoirm Iarratais atá ar fáil i ngach teanga AE ar an gcóras EEP a líonadh isteach, agus an Doiciméad Oibre Cúirtéise don Fhoirm Iarratais) ar fáil ar shuíomh an EUI.

11. EOCHAIRDHÁTAÍ

- **31/05/2023** – seoladh an dara Ghlaó ar Thograí EUI-IA
- **06/2023 – 09/2023** – Seimineáir d’iarratasóirí agus comhairliúcháin ar líne
- **05/10/2023 (14:00 CEST)** – Spriocdháta chun Foirmeacha Iarratais a chur isteach
- **05/2024** – dáta táscach le haghaidh breith críochnaitheach ar fhaomhadh tionscadail
- **11/2024** — dáta deiridh Chéim an Tionscnaimh
- **01/12/2024** – deireadh an tréimhse Tionscnaimh agus túsdháta chun gach tionscadal faofa a chur i bhfeidhm

Táimid ag súil le bhur dtograí tionscadail a léamh go luath!